

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

26 november 1999

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden,
Huisvesting en Stedelijk Beleid
uitgebracht door de heer Herman De Loor
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jan Penris.

Vaste leden :

de heer Bart De Smet, mevrouw Veerle Heeren, de heren Jan Laurys, Mark Van der Poorten ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Dominique Guns, de heer Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Filip Dewinter, Jan Penris ;

de heren Herman De Loor, Tuur Van Wallendael ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Dirk De Cock.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, de heren Carl Decaluwe, John Taylor, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche ;

de heren Jozef Browaeys, Marc Cordeel, Patrick Lachaert, Stefaan Platteau ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Christian Verougstraete, Frans Wymeersch ;

de heren André Kenzeler, Marcel Logist ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

15 (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nrs. 2 tot 4 : Amendementen

Zie ook :

13 (1999-2000)

– Nr. 1 : Toelichtingen

16 (1999-2000)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

Blz.

DEEL I : BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	4
II.	Bespreking	8
III.	Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemmingen	20

DEEL II : STEDELIJK BELEID 21

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden	21
II.	Bespreking	22
III.	Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming	29

DEEL III : HUISVESTING 29

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden	29
II.	Bespreking	31
1.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden	31
2.	Antwoorden van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden	37
3.	Replieken	40
III.	Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemmingen	41

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid besprak op 18 en 25 november 1999 het haar toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000. De bespreking had betrekking op de bevoegdheden van enerzijds de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport en anderzijds de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden.

DEEL I : BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

De minister laat een door de administratie Binnenlandse Aangelegenheden opgemaakte brochure 'Begroting 2000' verspreiden, waarin het programma 53.1 Regionale en Lokale Besturen uitvoerig wordt toegelicht. De uiteenzetting over de begroting wordt verstrekt aan de hand van een "Powerpoint"-presentatie.

1. Situering van en algemene gegevens betreffende de begroting Binnenlandse Aangelegenheden

De minister wijst erop dat met een aandeel van 10% of 61.912,5 miljoen frank de begroting Binnenlandse Aangelegenheden één van de grootste uitgavenpakketten vertegenwoordigt in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De organisatieafdeling Binnenlandse Aangelegenheden omvat enerzijds het programma 53.1 – Regionale en Lokale Besturen en anderzijds programma 53.2 – Sociaal Impulsfonds. Het programma 53.1 bevat de kredieten waardoor de Vlaamse overheid bijdraagt tot het bestuurlijk functioneren van de gemeenten, de intercommunales en de provincies binnen de Vlaamse overheidsinstellingen. Het Sociaal Impulsfonds valt onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor het stedelijk beleid.

Hieronder wordt de evolutie van beide programma's weergegeven.

	Programma 53.1	Programma 53.2	Totaal
1996	50.660,6 mio. fr.	4.428,8 mio. fr.	55.089,4 mio. fr.
1997	51.790,0 mio. fr.	5.428,8 mio. fr.	57.218,8 mio. fr.
1998	52.365,6 mio. fr.	6.428,8 mio. fr.	58.794,4 mio. fr.
1999	53.152,0 mio. fr.	7.428,8 mio. fr.	60.580,8 mio. fr.
2000	54.254,6 mio. fr.	7.657,9 mio. fr.	61.912,5 mio. fr.

Het programma 53.1 – Regionale en Lokale Besturen vertegenwoordigt voor het begrotingsjaar 2000 een bedrag van 54.254,6 miljoen frank. Het Gemeentefonds, het Investeringsfonds en het Provinciefonds nemen 99,5% van het totale programma 53.1 in beslag. De drie fondsen bedragen samen 53.981,6 miljoen frank, verdeeld als volgt :

Gemeentefonds	44.505,3 mio. fr.	82,0%
Investeringsfonds	5.692,0 mio. fr.	10,5%
Provinciefonds	3.784,3 mio. fr.	7,0%

2. Krachtlijnen van het beleid voor 2000

De minister merkt op dat in het Vlaamse regeerakkoord het partnerschap met de lokale besturen centraal staat. De begroting 2000 geeft uitdrukkelijk gestalte aan deze wil tot samenwerking tussen Vlaanderen en zijn lokale besturen. Het herstel van de volledige indexering van het Gemeentefonds en van het Provinciefonds is daarvan een krachtig signaal.

Het Vlaamse regeerakkoord

Bestuurlijke vernieuwing en samenwerking tussen Vlaanderen en de lokale besturen lopen als een rode draad doorheen het regeerakkoord. Belangrijke aandachtspunten uit het Vlaams regeerakkoord handelen over :

- de regionalisering van de gemeente- en provinciewet ;
- de uitvoering en verdieping van het 'Pact met de gemeenten en de OCMW's' en van de afsprakennota met de provincies ;

- maximale waarborgen voor openbaarheid van bestuur voor de inwoners met een gelijklopende beroepsprocedure voor alle lokale overheden ;
- strakkere onverenigbaarheden voor de uitoefening van mandaten ;
- een nieuw decreet op de intercommunale samenwerking met een sterkere lokale verankering en democratisering ;
- volledige toepassing van de decretaal bepaalde groei van Gemeentefonds en Provinciefonds vanaf het jaar 2000 ;
- de herziening van het Gemeentefonds, het Investeringsfonds en het Provinciefonds ;
- de uitbouw van het 'geïntegreerd' loket voor een geïntegreerde klantgerichte dienstverlening ;
- de uitbouw van het OCMW tot een Sociaal Huis voor de burger.

De minister verklaart dat op deze punten nader zal worden ingegaan in de beleidsnota, die in januari 2000 aan het parlement wordt voorgelegd.

Pact met de gemeenten en de OCMW's – afsprakennota met de provincies

De uitvoering van het pact heeft uiteraard repercussies voor het beleid voor binnenlandse aangelegenheden. In concreto vinden een aantal afspraken uit het pact hun weerslag in het programma 53.1 – Regionale en Lokale Besturen.

Aldus past de begroting 2000 de decretaal vastgestelde groeivoet van het Gemeentefonds opnieuw volledig toe. De beperking van de verhoging tot 75% van de jaarlijkse evolutie van de index der consumptieprijzen wordt dus niet langer toegepast. Voor het Gemeentefonds betekent dit een extra toename van de dotatie met 133 miljoen frank in 2000. Op zich is dat geen gigantische toename, maar het gecumuleerd effect is wel substantieel.

Ook het Provinciefonds wordt vanaf 2000 volledig geïndexeerd. Dit doet de dotatie met 12,7 miljoen frank extra toenemen.

Ook het voornemen van de Vlaamse regering om de communicatie en de samenwerking tussen Vlaanderen en de lokale besturen te verbeteren, vindt zijn weerslag in de begroting. Voor de geleidelijke uitbouw van één geïntegreerd loket in de

gemeente, wordt een bedrag van 21 miljoen frank uitgetrokken. De uitbouw van dit unieke loket zal mede ondersteund worden vanuit andere bevoegdheden (bijvoorbeeld Ambtenarenzaken). Aldus is het de bedoeling om ook de lokale besturen mee te laten genieten van het logistieke apparaat dat momenteel voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt uitgebouwd. Een en ander zal voor de lokale besturen financiële voordelen opleveren.

3. Toelichting bij de kredieten

Werkingsuitgaven voor beleidsondersteuning

Hiervoor wordt een bedrag van 5,5 miljoen frank ingeschreven. Het gaat om de werkingskosten noodzakelijk voor de dagelijkse werking van de administratie. Zij worden gebruikt voor de beleidsondersteuning. Ook de kosten van juridische procedures vallen ten laste van dit krediet.

De beleidsvorming over het binnenlands bestuur in Vlaanderen heeft zowel betrekking op de interne modernisering van de lokale besturen als op de verhouding tussen de verschillende beleidsniveaus. De minister verwijst naar het eindrapport van de Commissie Bestuurlijke Organisatie, waarin een wetenschappelijk onderbouwd advies werd geformuleerd over de verhoudingen tussen de bestuursniveaus in Vlaanderen. Van belang is tevens de nota van het college van secretarissen-generaal waarin de krachtlijnen werden aangegeven voor de toepassing van de subsidiariteit in het Vlaamse overheidsbestuur.

In het kader van de beleidsondersteuning lopen nog verschillende wetenschappelijke studieopdrachten. Een voorbeeld daarvan is de 'Proeve van Vlaams Gemeentedecreet', die totstandkomt in voorbereiding op de regionalisering van de organieke wetgeving op de gemeenten. Een andere werkgroep volgt een studie over de bestuurskracht van de gemeenten op.

Tenslotte is er de Hoge Raad voor het Binnenlands Bestuur, waarvan de werkingskosten ten laste vallen van de begroting Binnenlandse Aangelegenheden.

Communicatiekanalen met de lokale besturen en buitenlandse contacten

Hiervoor is een bedrag van 4 miljoen frank uitgetrokken. Hiermee worden een aantal bijzondere initiatieven ontwikkeld :

- de publicatie Binnenband : trimestrieel tijdschrift van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden ten behoeve van de gemeenten, provincies, intercommunale verenigingen en OCMW's (5.500 exemplaren) ;
- websites op Internet en Publilink : het betreft hier informatiebronnen ten behoeve van de lokale besturen, mandatarissen, studiecentra, politieke partijen, enzovoort ;
- publicaties : het betreft hier vooral ondersteunende documenten voor de lokale besturen ;
- overlegfora met klantenorganisaties : bijvoorbeeld overleg met de VVSG ;
- internationale samenwerking.

Studieopdrachten

Het krediet voor studiekosten kan in 2000 rekenen op een bedrag van 7,3 miljoen frank. Volgende studies zijn momenteel nog bezig :

- Onderzoekstopic 'Proeve van Vlaams Gemeentedecreet' ;
- De bestuurskracht en de democratische besluitvorming in de Vlaamse gemeenten als elementen voor een Vlaams gemeentedecreet ;
- Evaluatie van het instrumentarium voor financiële doorlichting van de gemeenten en oriëntatiestudie ;
- Onderzoek om voor de gemeenten en de OCMW's tot een gelijkvormig boekhoudsysteem te komen.

Lokale financiën

De minister verklaart dat de algemene toestand van de gemeentefinanciën gezond is. Op basis van de gemeenterekeningen 1997 bedroegen de totale uitgaven van de 304 Vlaamse gemeenten (de rekeningen van 4 gemeenten ontbreken nog) 205,117 miljard frank. Opgesplitst in economische groepen geeft dit als aandeel in het totaal van de uitgaven :

	1997	1996
personeel	48%	47%
werking	18%	17%
overdrachten	15%	14%
schuld	19%	22%

Opmerkelijk is de daling van de schuld met 3%, die hoofdzakelijk te danken is aan het effect van de beursgang van Dexia. Met de opbrengst daarvan hebben de gemeenten een belangrijk deel van hun uitstaande schulden terugbetaald. De minister verklaart dat de gemeenten vrij zullen kunnen beschikken over de opbrengst van de laatste Dexia-beursgang.

Op vraag van de minister geeft de heer Guido Decoster, directeur-generaal van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, een toelichting bij de evolutie van het Vlaams Gemeentefonds. Daaruit blijkt dat die decretaal bepaalde evolutie hoger is dan de evolutie volgens het inflatieritme.

De minister merkt op dat het Investeringsfonds een belangrijke financieringsbron blijft van de buitengewone uitgaven van de lokale besturen. Het Investeringsfonds werd opgericht om meer samenhang te geven aan de vroeger bestaande kleine, verspreide subsidiestromen. De middelen worden op basis van objectieve criteria onder de gemeenten verdeeld. Het is de bedoeling om dit beleidsinstrument meer inhoud te geven op het ogenblik dat er opnieuw voldoende beleidsruimte is.

De gemeenten (en provincies) beslissen autonoom voor welke investeringen zij het Investeringsfonds wensen te gebruiken. Deze autonomie heeft als resultaat dat de lokale besturen het Investeringsfonds in de eerste plaats gebruiken voor wegen- en rioleringswerken (71,10%). Andere belangrijke uitgavensectoren zijn administratieve en technische gebouwen (9,16%), sport (7,80%), cultuur (5,56%) en brandweer (2,15%).

Lokaal personeelsmanagement en vorming

Voor de vorming van lokale ambtenaren is een bedrag van 15 miljoen frank voorzien. Concreet betaalt de Vlaamse regering de subsidies aan de provinciale bestuursscholen en vormingsinstellingen voor de organisatie van een gediversifieerd vormingsaanbod.

Drie miljoen frank gaat naar initiatieven ter ondersteuning van initiatieven voor de vorming van lokale mandatarissen. In totaal telt Vlaanderen 7.202 gemeentelijke mandatarissen, waaronder 1.546 uitvoerende mandatarissen (burgemeesters en schepenen). In het pact met de gemeenten werd afgesproken dat de lokale besturen zelf voldoende middelen vrijmaken voor vorming en bijscholing van hun mandatarissen. Via deze financiële ondersteuning levert de Vlaamse regering daaraan eveneens een actieve bijdrage.

Uitgaven voor de verkiezingen van de gemeente- en provincieraden

Met het oog op de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2000 werd een bedrag van 33 miljoen frank ingeschreven. Dit bedrag is bestemd om een sensibiliserings- en informatiecampagne op te zetten. Het is de bedoeling om een positieve boodschap uit te dragen en ook om een oproep tot kandidatuurstelling te doen.

Interlokale samenwerking

Hiervoor is een krediet van 18 miljoen frank ingeschreven. Eigenlijk was eenzelfde bedrag reeds in de begroting 1999 opgenomen. De bedoeling was om, in afwachting van een nieuw decreet op de intercommunales, de diverse mogelijkheden tot interlokale samenwerking te onderzoeken. Er is immers gebleken dat de huidige intercommunale wetgeving onvoldoende soepel is om in te spelen op de noden die bij verschillende gemeenten leven om via samenwerking bepaalde objectieven te bereiken waartoe zij individueel niet in staat zijn. Die noden vragen oplossingen die verschillende vormen kunnen aannemen. Er moeten dus gradaties van samenwerking worden mogelijk gemaakt.

De geïnteresseerde lokale besturen zullen in het kader van deze pilootprojecten een aanvraag kunnen indienen. Bedoeling is te komen tot samenwerkingsovereenkomsten tussen gemeenten.

Sectoraal akkoord

De minister verklaart dat momenteel 288 gemeentebesturen (93,5%) het sectoraal akkoord van 1993 toepassen. Nog slechts 20 gemeentebesturen voerden het akkoord nog niet in. Bij de OCMW's is het nieuwe stelsel ingevoerd in 238 of 77,3% van alle Vlaamse OCMW's.

4. Slotbeschouwingen

De minister verklaart dat men geopteerd heeft voor continuïteit. De nieuwe regering heeft zeker geen budgettaire omwenteling willen realiseren. De gemeenten hebben trouwens behoefte aan zekerheid met het oog op het tijdig opstellen van hun begrotingen.

De regering wil stap voor stap uitvoering geven aan het pact met de lokale besturen. Het is de bedoeling om in overleg met de VVSG en deze commissie de autonomie van de gemeenten te versterken.

Er wordt gewerkt aan een vereenvoudiging van administratieve procedures. Bij de uitbouw van hun personeelskaders en bij de beoordeling van personeelsdossiers zal er meer soepelheid aan de dag gelegd worden. Een grotere vrijheid moet wel gekoppeld zijn aan een grotere verantwoordelijkheid.

Binnenkort zullen de besprekingen over de nieuwe CAO starten. De minister zoekt naar een middel om de gemeenten een rechtstreekse vertegenwoordiging te geven in het onderhandelingscomité.

De regering wenst de sector Binnenlandse Aangelegenheden in samenhang te zien met Ambtenarenzaken. Er wordt aan gedacht om een geïntegreerde beleidsnota over Ambtenarenzaken en Binnenlandse Aangelegenheden in te dienen. Op die manier is een globale benadering mogelijk. In dat kader dient bijvoorbeeld de discussie over de taken van de verschillende bestuursniveaus (inclusief de rol van de provincies) of over de deconcentratie gesitueerd te worden. Ook de éénloketfunctie moet hierin aan bod komen. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van de technische mogelijkheden van de informatietechnologie.

II. Bespreking

Beleidsbrieven – beleidsnota's

Verschillende commissieleden hebben opmerkingen bij het feit dat de uitgavenbegroting niet is vergezeld van een beleidsbrief.

De heer *Jan Penris*, voorzitter van de commissie, verduidelijkt dat volgens artikel 74 van het Reglement de verplichting om beleidsbrieven samen met de begroting in te dienen niet geldt voor het jaar waarin de regering wordt benoemd. Ingevolge artikel 73 van het Reglement dient de regering binnen

de zes maanden na haar eedaflegging wel een beleidsnota aan het parlement voor te leggen, waarin de strategische opties van het beleid voor de duur van de regeerperiode worden weergegeven. Die beleidsnota mag medio januari 2000 worden verwacht.

Regionalisering van de gemeente- en provinciewet

De heer *Herman De Loor* verwacht dat in deze regeerperiode eindelijk de gemeente- en provinciewet kan worden geregionaliseerd.

De heer *Dirk De Cock* is van oordeel dat het uitblijven van de regionalisering van de organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies het voeren van een samenhangend beleid ten aanzien van de lokale besturen belemmert. Welke concrete stappen wil de minister op dat vlak ondernemen ?

Mevrouw *Hilde De Lobel* sluit zich hierbij aan. Ook zij dringt aan op spoedige stappen inzake de regionalisering van de gemeente- en provinciewet.

De *minister* verwijst naar de werkzaamheden in het kader van de 'Proeve van Vlaams gemeentedecreet'. Men is zich dus volop aan het voorbereiden op het moment dat de bevoegdheid over de organieke wetgeving wordt overgedragen. De minister verklaart dat hij – ook in het kader van de Costa – blijft aandringen op een snelle overheveling van de gemeente- en provinciewet.

Informatiecampagne gemeente- en provincieraadsverkiezingen 2000

De heer *Jan Penris* is van oordeel dat de Vlaamse administratie naar aanleiding van de recente verkiezingen voor het Vlaams Parlement enkele interessante informatie-initiatieven heeft opgezet (webstek, infolijn, perscampagne, publicatie van de verkiezingsuitslagen in boekvorm). De spreker twijfelt echter aan het nut van de aangekondigde informatiecampagne voor de verkiezingen van 8 oktober 2000. Met name heeft hij bedenkingen bij het feit dat men via die campagne de kiezers van het nut van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen wil overtuigen. Dit lijkt de spreker eerder een opdracht voor de politieke partijen. Hij vraagt of de minister kan verduidelijken welke kosten er enerzijds zijn verbonden aan de campagne rond de voorbije parlementsverkiezingen en anderzijds aan de aangekondigde campagne rond de komende gemeente- en provincieraadsverkiezingen.

De *minister* antwoordt dat er daarover momenteel nog geen precieze ramingen kunnen worden gegeven. Hij meent verder dat de aangekondigde campagne rond de verkiezingen van 8 oktober 2000 wel degelijk nuttig is. Veel jonge kiezers kennen bijvoorbeeld het verschil niet tussen een gemeenteraad en een schepencollege of kennen de rol van de provincieraad niet. Het is de taak van de Vlaamse overheid om aan de hand van de moderne communicatietechnieken daarover enige basisinformatie te verstrekken aan het grote publiek. Naar aanleiding van de informatiecampagne rond de recente verkiezingen voor het Vlaams Parlement werd overigens ook basisinformatie verspreid over de Vlaamse Gemeenschap. Verder merkt de minister op dat er in de Vlaamse administratie voldoende professionele kwaliteit aanwezig is om die campagnes op een objectieve manier te voeren.

De heer *Dirk De Cock* vindt deze campagne een zeer goed initiatief. Op welke manier zal ruchtbaarheid worden gegeven aan de webstek ? De spreker wijst verder op de duale samenleving wat het internetgebruik betreft. Kan er eventueel gedacht worden aan opleidingsinitiatieven voor de al wat oudere burgers ? Voor die doelgroep zijn er vandaag nauwelijks instapmogelijkheden inzake het gebruik van het internet.

Geïntegreerd loket

De heer *Herman De Loor* vraagt of de minister kan verduidelijken hoe hij de uitbouw van het éénloketsysteem wil aanpakken. Volstaat het krediet van 21 miljoen frank wel om dit in 308 gemeenten te organiseren ?

De *minister* stelt dat het ingeschreven krediet moet dienen om de studie- en opstartfase van dit initiatief te bekostigen. Hij verklaart verder dat de uitbouw van de éénloketfunctie geïntegreerd zal gebeuren met de informaticalijnen die binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap worden opgestart. Momenteel zit men nog in de voorbereidende fase. Mogelijk kunnen er in het jaar 2000 wel enkele pilootprojecten worden opgestart.

Wat die modelprojecten betreft, meent de heer *Dirk De Cock* dat het nodig is om de communicatielijnen te optimaliseren tussen de gemeenten waar het pilootproject loopt en de andere gemeenten. Het is immers van belang dat de specialistische kennis die wordt opgebouwd, doorstroomt naar de andere gemeenten. De administratie Binnenlandse Aangelegenheden kan hier een coördinerende rol vervullen. Hoe wil men op termijn die doorstroming van kennis realiseren ?

De *minister* antwoordt dat het geïntegreerd loket pas in 2001 overal zal kunnen worden aangeboden. De Vlaamse Infolijn zal binnenkort wel de mogelijkheid aan de Vlaamse gemeenten aanbieden om aan te sluiten. Via een eenrichtingssysteem zal informatie vanuit de Vlaamse overheid aan de gemeenten en provincies worden aangeboden.

Vorming gemeentelijke mandatarissen

De heer *Herman De Loor* juicht dit nieuwe initiatief toe. Het is in het belang van de gemeentebesturen dat de lokale mandatarissen goed geïnformeerd en gevormd zijn. De spreker wijst erop dat ook de politieke partijen zelf al inspanningen doen om hun lokale mandatarissen op te leiden en te informeren. Er zijn ook erkende culturele organisaties die bij politieke partijen aanleunen en die vormingspakketten ontwikkelen. Is het de bedoeling om de middelen in die richting te besteden of zullen de vormingsactiviteiten enkel via de VVSG verlopen? De spreker merkt ten slotte op dat het voorgestelde krediet van 3 miljoen frank eerder beperkt is.

Volgens de heer *Francis Vermeiren* ligt het probleem niet zozeer bij de beperkte middelen. Waar het vooral om gaat is de ingesteldheid van de lokale mandatarissen en hun wil om hun geesten te verrijken.

De *minister* stelt dat het hier gaat om een belangrijk nieuw initiatief. Vooral in het jaar 2001 zullen er op deze begrotingspost belangrijke sommen moeten worden voorzien met het oog op de vorming van de nieuwe lokale mandatarissen. Zeker voor die doelgroep is het belangrijk dat zij de nodige basisinformatie krijgen over het gemeentelijk beleid en dat zij vertrouwd worden gemaakt met het 'jargon' inzake ruimtelijke ordening, milieubeleid enzovoort (RSV, BPA, APA, VLAREM, ...).

Voor de concrete organisatie van de cursussen zal waarschijnlijk een beroep worden gedaan op de VVSG. Daarnaast kunnen ook universiteiten of andere instellingen worden ingeschakeld. Het is alleszins niet de bedoeling om extra subsidies te verstrekken aan de politieke vormingsinstellingen.

De heer *Dirk De Cock* vindt het gepast dat dit initiatief vooral gericht is op de nieuwe gemeenteraadsleden. Wel moet men er rekening mee houden dat de instapkennis van die mensen heel verscheiden is. Wordt die vorming op een gedifferentieerde wijze georganiseerd op basis van de voorkennis van de betrokkenen?

De *minister* antwoordt dat men vanuit de Vlaamse Gemeenschap hoofdzakelijk basisinformatie zal kunnen aanbieden. Het is praktisch onmogelijk om te gaan diversifiëren op basis van voorkennis.

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat het voorsnog gaat om een beperkt krediet. Men zou de gemeenteraadsleden alleszins moeten aanzetten, soms zelfs verplichten, om rond bepaalde thema's (begroting, structuurplanning, mobiliteit) de nodige kennis te verwerven. Het zal niet volstaan om die kennis te verspreiden via bijvoorbeeld een publicatie van de VVSG. De eigen creativiteit van de gemeente moet eveneens een rol kunnen spelen. In gemeenteraadscommissies bijvoorbeeld kan men vormingssessies organiseren. Dat kan gebeuren in samenwerking met studiebureaus als het gaat over planningsprocessen, met de politiecommissaris als het gaat over het veiligheidsbeleid of met de directeur van de afvalintercommunale als het gaat over het huisvuilbeleid.

Sectoraal akkoord van 1993

De heer *Herman De Loor* stelt tot zijn genoegen vast dat intussen reeds 288 gemeenten dit akkoord hebben onderschreven. Anderzijds zijn er slechts 238 OCMW's toegetreden. Dat betekent dat er in een aantal gemeenten een discriminatie is van het personeel onderling, hetgeen moeilijk kan worden geaccepteerd.

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* verklaart dat de CAO's van de voorbije jaren problemen hebben gesteld voor tal van steden en gemeenten. In een aantal gevallen hebben lokale besturen het zich al beklagd dat het sectoraal akkoord werd ingevoerd. Inzake het verschil in aantal tussen gemeenten en OCMW's die het akkoord goedkeurden, lijkt het de spreker logisch dat de OCMW's de gemeentebesturen volgen. Dit geldt niet voor het personeel van OCMW-ziekenhuizen. Dat personeel kan, zeker wat de specifieke graden betreft, aparte onderhandelingen voeren.

De heer *Dirk De Cock* merkt op dat het sectoraal akkoord van 1993 voor ontzettende frustraties zorgt bij het personeel in de gemeenten die het akkoord nog niet hebben goedgekeurd. Wanneer politieagenten uit twee naburige gemeenten in het kader van een IPZ in het weekend moeten patrouilleren, zorgt dit voor veel heibel in het korps waar het akkoord nog niet wordt toegepast.

De heer *Francis Vermeiren* stelt dat men oog moet hebben voor de financiële gevolgen van de toepassing van het personeelsstatuut. Ook het feit dat het

statuut allerlei mogelijkheden biedt inzake loopbaanonderbreking, deeltijds werken en dergelijke leidt tot problemen om de taken nog te laten uitvoeren en om vacatures in te vullen. Dit neemt niet weg dat men oog moet hebben voor de noden van het personeel ingevolge tijdelijke omstandigheden (bijvoorbeeld kinderzorg, palliatieve zorg). De sociale benadering mag echter de lokale besturen niet bestendig in moeilijkheden brengen wat de organisatie van het werk betreft.

De heer *Mark Van der Poorten* betreurt de uitspraak van mevrouw Demaght-Aelbrecht dat een aantal gemeenten spijt hebben dat zij het sectoraal akkoord hebben goedgekeurd. Hij merkt op dat de bevolking mondiger is geworden en ook hogere eisen stelt aan het gemeentebestuur. Die bevolking heeft weinig aandacht voor de problemen waarmee de besturen worden geconfronteerd en met de complexiteit van het besturen (planningsprocessen). Men moet vandaag vaststellen dat de recruiterskracht van het lokale bestuur sterk vermindert is. Dit heeft ook tot gevolg dat de gemeentebesturen minder goed gewapend zijn om de discussie aan te gaan met de studiebureaus, waarop de gemeenten meer en meer een beroep moeten doen. Om weerwerk te kunnen bieden moeten de gemeentebesturen (ook financiële) inspanningen leveren om meer kwalitatief personeel aan te trekken.

Het verschil tussen gemeenten en OCMW's inzake dit dossier, heeft volgens de *minister* te maken met het feit dat de besluitvorming in de OCMW's in het algemeen iets trager verloopt dan in de gemeentebesturen. Hij stelt verder dat de 20 gemeentebesturen die het sectoraal akkoord van 1993 nog niet hebben onderschreven, rechtstreeks zullen worden aangesproken vanuit de Vlaamse Gemeenschap. De minister is wel terughoudend om het sectoraal akkoord te gaan opleggen aan die gemeenten en OCMW's die het akkoord nog niet hebben goedgekeurd. Op die manier zou er immers afbreuk worden gedaan aan het principe van de gemeentelijke autonomie.

De heer *Dirk De Cock* is van oordeel dat het toch aangewezen is om de overblijvende 20 gemeenten op een of andere manier te verplichten de afgesloten CAO's goed te keuren. Op die manier wordt discriminatie vermeden tussen het personeel van de gemeenten die de CAO's wel onderschreven en de gemeenten die dat niet deden.

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* meent dat men moet toegeven dat de toepassing van het sectoraal akkoord zwaarder uitvalt dan oorspronkelijk

gedacht werd. Zij vindt dat de piramidale opbouw die gevolgd moet worden, achterhaald is.

De *minister* wil zich engageren om bij de onderhandelingen over een nieuwe CAO de belangen van de gemeentebesturen directer te laten doorklinken. Hij merkt verder op dat de Vlaamse overheid en de gemeentebesturen in een schaarser wordende arbeidsmarkt in rechtstreekse concurrentie staan met belangrijke sectoren die aantrekkelijker weddes kunnen betalen dan de openbare sector. Om concurrentieel te kunnen zijn op de arbeidsmarkt moet ook in het openbaar ambt de nodige flexibiliteit worden ingebouwd, niet in het minst wanneer het om de hogere functies gaat. Hij denkt hierbij aan upgrading en extra financiële verloning voor bepaalde ambtenaren.

De heer *Francis Vermeiren* vraagt of de minister hiermee bedoelt dat het moet mogelijk zijn om af te wijken van de loonschaalvorming binnen het statuut. De spreker zou dat alleszins toejuichen.

De *minister* verklaart aandacht te zullen hebben voor het gestelde probleem.

Regularisering nepstatuten

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat de standpunten van de minister bevoegd voor Tewerkstelling inzake de regularisering van de nepstatuten in de lokale besturen met argusogen worden gevolgd. Hoe ziet de minister de financiële gevolgen van een dergelijke maatregel? Wordt die regularisatie bekeken in het licht van de functies die worden uitgeoefend of in het licht van personen?

Ook de heer *Herman De Loor* vraagt aandacht voor deze problematiek. Hij bevestigt dat er hieromtrent bij de betrokken personen in de gemeenten veel onrust heerst, zeker na kennis te hebben genomen van de uitspraken van bepaalde ministers in de pers.

De *minister* is er zich van bewust dat een te overhaaste regularisering van de nepstatuten een enorme financiële weerslag zou hebben op de gemeenten. Een lineaire maatregel met betrekking tot de Gesco's bijvoorbeeld, zou gezien de financiële gevolgen op dit moment niet verantwoord zijn. Het gaat hier immers om 30.000 mensen (22.000 voltijdse equivalenten). Het gaat ook om een zeer omvangrijke en complexe problematiek. Eén van de problemen is dat van de statutaire inschaling.

Er werd binnen de regering een werkgroep opgericht onder voorzitterschap van de minister be-

voegd voor Binnenlandse Aangelegenheden. De werkgroep die op 10 december 1999 van start gaat, zal de specifieke problematiek van de Gesco's afzonderlijk bekijken, los van de problematiek van de Dac'ers die ook meer nadrukkelijk aanwezig zijn in de VOI's en in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Op het overleg worden naast de betrokken kabinetten ook de VVSG, de VDAB en de vakbonden uitgenodigd. De minister kan alvast meedelen dat de regularisering geen weerslag zal hebben op de gemeentebegrotingen voor 2000. Hij engageert zich ook om de commissieleden op de hoogte te houden van de evolutie van dit dossier.

Pensioenlasten van de gemeenten

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* wijst op de problematiek van de pensioenlasten in de lokale besturen. Tot voor kort was er hiervoor geen enkele aandacht. Pas vorig jaar werd hierop gewezen naar aanleiding van de begrotingsonderrichtingen. Over deze problematiek zou een aparte bespreking kunnen worden gehouden in de commissie.

De *minister* erkent dat er op dat vlak een reëel probleem groeit. Op vraag van de minister verklaart de heer Guido Decoster, directeur-generaal van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, dat de rol van de Vlaamse Gemeenschap inzake die problematiek eerder beperkt is. Zowel de pensioenregeling als de Gemeentewet behoren vooralsnog tot de bevoegdheid van de federale overheid. De meeste gemeenten zijn aangesloten bij de RSZPPO. Het probleem is dat de bijdragevoeten elk jaar toenemen omdat de verhouding tussen de actieven en de gepensioneerden wijzigt (minder actieven en meer gepensioneerden). De gemeenten zouden eigenlijk moeten denken aan het opbouwen van pensioenreserves. Die mogelijkheid bestaat reeds vandaag via de begrotingspost 'reserveringen voor toekomstige noden'.

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* wijst erop dat sommige gemeenten aangesloten zijn bij de RSZPPO. Andere gemeenten leggen een eigen reservefonds aan. Men kan dat laatste echter geen pensioenfonds of pensioenkas noemen. Uit de begroting van die gemeenten kan men niettemin afleiden dat zij bepaalde middelen voor de pensioenen reserveren, hetgeen in veel andere gemeenten niet gebeurt. Bij de gemeenten die aangesloten zijn bij RSZPPO vindt men geen reservevorming terug in de begroting.

De spreker vindt het merkwaardig dat de opbouw van reserves nog steeds in de buitengewone (en niet in de gewone) gemeentebegroting moet worden opgenomen. Verder merkt de spreker op dat de uiteenlopende werkwijze in de verschillende gemeenten leidt tot een verschil in orde van grootte van de gemeentelijke begrotingen. De ene gemeente reserveert middelen met het oog op de pensioenen en de andere niet. De gemeenten die inspanningen op het vlak van reservevorming doen, worden echter niet beloond. De spreker vraagt dat deze problematiek grondig wordt onderzocht. Ook zou men moeten bekijken hoe een en ander begrotingsgewijs moet worden verwerkt.

De heer *Herman De Loor* merkt op dat deze materie zeer complex is. Hoewel hij een groot verdediger is van de gemeentelijke autonomie, is de spreker van oordeel dat er op dit vlak onder de gemeenten te weinig solidariteit aanwezig is. Weliswaar is het merendeel van de gemeenten aangesloten bij RSZPPO. Die gemeenten vertegenwoordigen echter nog niet 50% van het statutair gemeentelijk personeel. Inzake pensioenvorming meent de spreker dat alle Vlaamse gemeenten verplicht zouden moeten aansluiten bij de RSZPPO.

De *minister* stelt dat er inzake de pensioenlasten in de gemeenten verschillende systemen bestaan. De meeste gemeenten – en met name de kleinere – zijn aangesloten bij de RSZPPO. Andere gemeenten zijn bij OMOB aangesloten en nog andere zorgen voor een eigen pensioenfonds. De vergrijzing stelt uiteraard grote problemen voor de RSZPPO. De minister is van oordeel dat de concurrentie moet kunnen spelen indien het bestuur ervoor opteert om aan te sluiten bij een verzekeringsmaatschappij. Er zijn een aantal verzekeringsmaatschappijen die een erkenning hebben aangevraagd om als pensioenkas te fungeren. Er stelt zich wel een probleem omdat de gemeenten in het kader van de wet-Willockx van 1993 verbod werd opgelegd om weg te gaan van de RSZPPO. Die hinderenis zou alleszins moeten worden weggenomen. De minister is bereid om bij een andere gelegenheid meer in detail terug te komen op de problematiek van de groeiende pensioenlasten in de gemeenten.

De heer *Herman De Loor* blijft bij zijn standpunt dat de gemeenten meer solidariteit voor elkaar zouden moeten opbrengen. In die zin zouden zij beter verplicht worden bij de RSZPPO aan te sluiten.

Bijdrage in de pensioenlasten voor de steden Gent, Antwerpen en Oostende

De heer *Dirk De Cock* vraagt of deze bijdragen beperkt zijn tot de periode 1992-1999 of dat er ook na dit jaar nog bijdragen in de pensioenlasten van die drie steden worden verricht.

De *minister* stelt dat decretaal is bepaald dat de tussenkomst in de pensioenlasten van deze drie steden eindigt in 1999. Voor 1999 was er reeds geen tussenkomst meer voor Gent, omdat die stad de aanvullende personenbelasting intussen had verlaagd naar 6%.

Doorstorting aanvullende personenbelasting

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat elk gemeentebestuur moet ontvangen waarop het recht heeft. Worden de achterstallige doorstortingen nog aangezuiverd? Heeft de minister hieromtrent nog contacten gehad met de federale overheid?

De *minister* meent dat men een groot deel van de achterstallen aan het wegwerken is. Hij geeft de administratie de opdracht de commissieleden een nota te bezorgen met de stand van zaken in dit dossier.

Cumulatie – decumulatie

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt welke initiatieven men op dit vlak mag verwachten.

De *minister* verklaart dat men hieromtrent niet over het noodzakelijke instrumentarium beschikt. Het gaat om een federale bevoegdheid. Wat wel tot de mogelijkheden behoort, is dat het parlement zelf een extra onverenigbaarheid zou invoeren tussen het parlementaire mandaat en bijvoorbeeld een gemeentelijk uitvoerend mandaat. De regering wenst in die aangelegenheid echter niet tussen te komen.

Volgens de heer *Herman De Loor* moeten eventuele decumulatiemaatregelen die in het Vlaams Parlement worden getroffen voor iedereen gelden, dus ook voor de private sector.

De *minister* pleit ervoor het decumulatiedebat binnen zijn juiste context te situeren en er geen zwart-witdiscussie van te maken. Hij is van oordeel dat de verkozen raden op elk niveau een doorsnede van de samenleving moeten weerspiegelen. Zij moeten uiting kunnen geven aan wat er ideolo-

gisch, sociaal en maatschappelijk in de samenleving aanwezig is. Indien de decumulatie tot het uiterste wordt doorgedreven, zal het parlement uiteindelijk nog enkel bevolkt worden door professoren en gewezen kabinetschefs, die technisch wel zeer beslagen zijn maar die elke voeling met het werkveld hebben verloren. Het is belangrijk dat er in het parlement ook doorleefde ervaringen vanuit het werkveld op lokaal vlak aan bod kunnen komen.

De *minister* stelt dat men de discussie over de decumulatie niet los kan zien van een totale herwaardering van het politieke mandaat. Dit gaat eigenlijk verder dan de persoon van de mandataris en zijn sociaal statuut.

Statuut van de lokale mandatarissen

De heer *Francis Vermeiren* merkt op dat de interesse voor de politiek daalt, hetgeen niet goed is voor de democratie. Intussen zijn er initiatieven genomen voor een betere verloning van lokale mandatarissen (zie werkgroep-Langendries). De verminderde inzet voor de politiek heeft echter niet alleen met verloning of een beter sociaal statuut te maken. Dit neemt niet weg dat een verbeterd sociaal statuut dringend noodzakelijk is. De spreker zegt tientallen gevallen te kunnen opnoemen van mandatarissen die – ingevolge het ontbreken van een sociaal vangnet – zich eigenlijk in de miserie storten door aan politiek te doen. Moet men werkelijk wachten tot 2001 om een aantal van die schrijnende gevallen op te lossen?

De *minister* verklaart dat hij een moeilijke en pijnlijke beslissing heeft moeten nemen inzake de verdere terugbetaling van ziektebijdragen aan bepaalde mandatarissen. De genomen beslissing is juridisch evenwel de juiste. De wet voorziet immers 1 januari 2001 als ingangsdatum. De *minister* engageert zich wel om bij de federale minister van Binnenlandse Zaken aan te dringen op een KB, waarin de problematiek van de ziekenfondskosten wordt opgelost.

De heer *Mark Van der Poorten* gaat akkoord met de *minister* dat de wet moet worden nageleefd. Het gedoogbeleid dat door de vorige ministers Peeters en Martens werd gevoerd, was evenwel een belangrijke tegemoetkoming aan de problemen van de betrokken mandatarissen. Bovendien was het een element om de druk op te voeren tegenover de federale regering om een oplossing te geven aan een aantal schrijnende gevallen. In die zin was het gevoerde gedoogbeleid zeker aanvaardbaar.

De *minister* verklaart dat de betrokken wet op 28 juli 1999 werd gepubliceerd. Naar aanleiding daarvan hebben een aantal gemeentelijke ontvangers geen uitbetalingen meer willen verrichten. Zij hebben daarvoor de wet aan hun kant staan. De minister stelt dat de ontvangers niet meer mogen uitbetalen. Hij zal wel geen terugbetalingen vorderen. De sommen die te goeder trouw werden uitbetaald, zullen niet worden teruggevorderd.

De heer *Dirk Holemans* meent dat sociologische veranderingen maken dat mensen hun maatschappelijk engagement op een andere manier uiten dan in het verleden. Dit duidt niet noodzakelijk op een desinteresse voor de politiek. Voor veel mensen is het onduidelijk hoe zij hun maatschappelijk engagement vorm kunnen geven in het kader van een politiek mandaat. De spreker wijst er ook op dat men aan gemeenteraadsleden professionele verwachtingen stelt en dat voor de uitvoering van het mandaat ook de nodige kwaliteiten vereist zijn. De vergoeding die daar tegenover staat, stelt echter bitter weinig voor. Kan de minister, ook met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen, op dit vlak enige positieve vooruitzichten aankondigen ?

De heer *Francis Vermeiren* beaamt dat een betere verloning voor lokale mandatarissen absoluut nodig is. Een betere vergoeding alleen zal echter niet alle problemen oplossen. Mandatarissen moeten ook gemotiveerd worden en moeten als het ware het heilig vuur terugvinden.

De heer *Mark Van der Poorten* meent dat tegenwoordig meer en meer van de lokale mandatarissen wordt verwacht door de bevolking en dat hun opdracht ook steeds complexer wordt. De vergoeding die daar tegenover gesteld wordt, is in feite zeer miniem. Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel mensen afhaken of niet langer geïnteresseerd zijn om een dergelijk mandaat uit te oefenen. De overheid moet ervoor zorgen dat de mandatarissen voldoende mogelijkheden krijgen, zowel inzake tijdsbesteding als inzake de middelen om dat mandaat naar behoren te kunnen vervullen.

Mevrouw *Hilde De Lobel* wijst erop dat men in Vlaanderen inzake de OCMW-mandatarissen wel over de nodige bevoegdheden beschikt om hun statuut te versterken. Zij pleit er dan ook voor om op dat vlak een ernstig signaal te geven.

De *minister* gaat akkoord met de vaststelling dat het politiek mandaat aan aantrekkingskracht verliest. Dit geldt blijkbaar niet alleen voor ons land. In omringende landen als Duitsland en Frankrijk

heeft men het moeilijk om mensen te vinden die de job van bijvoorbeeld burgemeester nog willen doen. Dit heeft te maken met de lage vergoedingen en de werkdruk, maar ook met het kwetsbaarder worden van de publieke functie. Ook in ons land zijn er uitvoerende mandatarissen veroordeeld voor zaken die zij in uitvoering van hun opdracht deden. Er moeten daarom zeer dringend positieve signalen worden uitgezonden ten aanzien van het lokale politieke mandaat. Het betreft hier een collectieve opdracht.

Toch is de minister niet al te pessimistisch gestemd over de aantrekkingskracht van het lokale mandaat. Hij heeft de indruk dat opnieuw meer mensen aan het beleid willen meewerken. Voor hen moet vooral een lagere drempel gecreëerd worden. Het feit dat de trefdag van het VVSG op 1 december 1999 nu al meer dan 2000 inschrijvingen heeft, wijst volgens de minister ook op een grote bereidheid bij de huidige mandatarissen.

Op het ogenblik dat de regionalisering van de organieke wetgeving op de gemeenten en provincies een feit zal zijn, is volgens de minister veel meer mogelijk inzake het statuut van de mandataris. Dan kunnen een aantal hinderpalen die vandaag totaal vastzitten, uit de weg worden geruimd. Het feit dat er vandaag nog niet gestart wordt met initiatieven voor het statuut van de OCMW-mandataris, heeft te maken met het voornemen van de regering om het OCMW in samenwerking met de sociale dienst van de gemeente te laten uitgroeien tot een sociaal huis. Er wordt op dat vlak dus gestreefd naar integratie. In die zin is het aangewezen om gelijktijdige stappen te zetten voor zowel de gemeente- als de OCMW-mandataris.

Coördinerend optreden door de minister van Binnenlandse Aangelegenheden

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt hoe de minister de relatie met de andere bevoegdheidsdomeinen ziet. De lokale mandatarissen worden immers geconfronteerd met allerlei soorten conventanten en planningsprocessen. Kan de minister coördinerend optreden ten aanzien van de initiatieven van zijn collega-ministers naar de lokale besturen ? Kan hij hen ertoe aanzetten om met de lokale besturen een goede communicatie te verzorgen ?

De spreker verwijst naar een verklaring van de minister dat hij geen maatregelen zou aanvaarden die de lokale besturen in hun werking negatief zouden raken. Hoe zal de minister dit goede voornemen waarmaken ? Zal hij een confrontatie aangaan met

de andere ministers ? Wanneer acht de minister een bepaalde maatregel schadelijk voor de lokale besturen ? Zal de recent opgerichte Hoge Raad voor het Binnenlands Bestuur op dit vlak een rol spelen ?

De heer *Francis Vermeiren* verklaart dat er dringend werk moet worden gemaakt van een gecoördineerd optreden tegenover de lokale besturen. Dat is een zaak van goed bestuur.

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* betreurt het feit dat de lokale besturen al of niet via omzendbrieven allerlei onderrichtingen krijgen. De minister bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden zou terzake een coördinerende taak kunnen uitoefenen, waarbij hij kan waken over de totaliteit van het beleid ten aanzien van de lokale besturen. Hij zou er bij zijn collega's over kunnen waken dat de gemeenten niet langer met allerlei richtlijnen en verplichtingen worden overstelpt. De gemeenten geven de voorkeur aan één aanspreekpunt.

Volgens de *minister* is het wel mogelijk om vanuit een beperkte invalshoek met één gesprekspartner te werken, maar niet vanuit het algemeen beleid. De verschillende functioneel bevoegde ministers moeten dus de mogelijkheid hebben om rechtstreeks met de lokale besturen te communiceren.

De minister is het wel eens dat hij en de administratie Binnenlandse Aangelegenheden als het ware het verkeer regelt tussen de Vlaamse ministers en de lokale besturen. Het Pact met de gemeenten en de OCMW's, dat trouwens door alle Vlaamse ministers werd ondertekend, vormt daarvoor een goede basis. De minister bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden zal trachten een en ander zo goed mogelijk te stroomlijnen wanneer er sprake is van maatregelen met een financiële impact of van maatregelen die elkaar tegenwerken. Overigens wordt er in het kader van het Pact binnen de regering een opvolgingscommissie voorbereid die de verdere uitvoering van het Pact moet dragen. Van die commissie maken naast de minister-president en de minister van Binnenlandse Aangelegenheden ook de ministers Stevaert, Vogels en Anciaux deel uit.

De minister stelt verder dat hij er telkens op wil wijzen wat de financiële en andere gevolgen zijn van beslissingen die er in de Vlaamse regering en in het parlement worden getroffen ten aanzien van de gemeenten. Als men decreten aanneemt, moet men immers weten wat dat op het terrein betekent.

De minister maakt tevens melding van het voornemen van de Vlaamse regering om tot 25% minder regelgeving te komen. Er wordt momenteel een inventaris opgemaakt van alle bestaande omzendbrieven met het oog op een drastische vereenvoudiging. Een tweede initiatief is dat van de gezamenlijke omzendbrieven aan de lokale besturen. Een recent voorbeeld hiervan is de omzendbrief naar aanleiding van de gebeurtenissen in Kapellen (veteranenziekte), die gezamenlijk wordt uitgevaardigd door de minister bevoegd voor Gezondheid en de minister bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden. De minister suggereert dat dit een weg is om in de toekomst te bewandelen. De administratie kan dan de eenvormigheid en de leesbaarheid van de omzendbrieven bewaken.

De minister verwijst naar de diverse subsidiestromen die naar de gemeenten vloeien (SIF, milieu- en andere convenanten) en naar verplichtingen die via decreten aan gemeenten worden opgelegd (bijvoorbeeld inzake ruimtelijke ordening). De minister suggereert dat er daarvan een financiële balans wordt opgemaakt.

Administratieve vereenvoudiging

De heer *Francis Vermeiren* spreekt de hoop uit dat de minister de administratieve rompslomp waarmee de gemeenten worden geconfronteerd, zal inperken. Mensen die ervaring hebben met het lokale beleid zullen immers bevestigen dat het zo niet verder kan. De spreker wenst hiermee geen verwijten te maken aan de vorige regeringen. Het gaat om een situatie die onwillende van verschillende redenen geleidelijk gegroeid is. De federale en de Vlaamse overheid, de provinciebesturen en de gouverneurs willen zich allen manifesteren en hun ideeën realiseren. Dit leidt dan tot een onontwaarbaar kluwen van regels en omzendbrieven. Niet alleen de mandatarissen maar ook het gemeentelijk personeel ziet door het bos de bomen niet meer. Om nog enigszins te kunnen volgen moet dat personeel voortdurend vergaderen, collega's uit naburige gemeenten raadplegen of colloquia bijwonen. In plaats van de gemeenten met allerlei richtlijnen te overstelpen, moet men hen de mogelijkheid geven om hun werk te doen. De spreker heeft er alle vertrouwen in dat de minister aan deze problematiek wil verhelpen.

Ook de heer *Dirk Holemans* is van oordeel dat er zich een vereenvoudiging van de administratieve procedures en papierstromen opdringt. Inzake de SIF-dossiers bijvoorbeeld dreigt de bureaucratie de overhand te krijgen.

De *minister* erkent dat er inzake administratieve vereenvoudiging dringend stappen moeten worden gezet. Hij wil daaromtrent een aantal voorstellen formuleren in de beleidsnota. De minister stelt nog dat de regering de gemeenten als volwaardige partner bij het beleid wil betrekken en dat zij de gemeentelijke autonomie wil versterken. In dat opzicht werden er reeds een aantal signalen uitgezonden. Een belangrijk signaal was bijvoorbeeld de afschaffing van de goedkeuringsvoogdij voor de begrotingen. Ook de volledige indexering van het Gemeentefonds past in bovengenoemd voornemen van de regering. Een laatste voorbeeld is de vrijheid die de gemeenten wordt gelaten wat de besteding van de opbrengst van de laatste Dexia-operatie betreft.

De minister vraagt dat de communicatie die via omzendbrieven met de lokale besturen wordt gevoerd, niet altijd negatief wordt bekeken. Samenwerking tussen de bestuursniveaus is immers absoluut noodzakelijk. Omzendbrieven kunnen ook beschouwd worden als een ondersteuning voor de gemeenten. Aldus bereidt de minister omzendbrieven voor inzake de bevolking van de gemeentehuizen bij feestdagen of inzake de eindejaarspremies. Dankzij dergelijke omzendbrieven kunnen veel discussies op gemeentelijk vlak worden vermeden. De minister wil verder van de leesbaarheid van de omzendbrieven een aandachtspunt maken.

De minister verklaart verder ook de Nieuwe Gemeentelijke Boekhouding die aan de gemeenten en OCMW's wordt opgelegd, te willen evalueren en desgevallend te vereenvoudigen. Het geheel moet alleszins een eenvoudiger en beleidsvriendelijker instrument worden.

Bestuurskracht van de lokale besturen

De heer *Mark van der Poorten* verwijst naar het voornemen van de regering om de verdeling van het Gemeentefonds en Investeringsfonds te herbekeken, onder meer in functie van de bestuurskracht. Hoe zal men dat concreet invullen? Gaat het hier louter om de financiering of spelen ook andere elementen mee?

Volgens de *minister* moet het begrip bestuurskracht niet in eerste instantie begrepen worden in termen van financiële draagkracht. Hij is van oordeel dat de politiek vaak geen eenduidig antwoord meer geeft. Ter illustratie verwijst hij naar het Fenix-project. De besluitvorming daaromtrent heeft 5 jaar aangesleept. Op het ogenblik dat alle procedurele klippen leken genomen te zijn, moest het project worden afgevoerd bij gebrek aan een

socio-economische vergunning. De minister stelt dat de overheid enorm aan krediet verliest omdat de bestuurskracht versnipperd is. Dergelijke versnippering moet worden tegengegaan. Besluitvorming en bestuurskracht moeten worden geconcentreerd. Dit betekent ook dat men de bevoorrechte partners – de gemeenten – voldoende middelen moet geven om de bestuurskracht uit te bouwen.

De heer *Herman De Loor* meent dat Vlaanderen nog altijd te veel kleine gemeenten telt, hetgeen de bestuurskracht van die gemeenten uitholt. Eén derde van de gemeenten heeft minder dan 10.000 inwoners. Om de bestuurskracht te herstellen, is de spreker persoonlijk van oordeel dat er zich nieuwe fusies opdringen.

De *minister* verklaart dat hij de Hoge Raad voor het Binnenlands Bestuur om advies zal vragen over een eventuele nieuwe fusieoperatie.

Afbakening van de kerntaken van de verkozen besturen

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt hoe men de discussie hierover zal aantrekken. Zal de minister op dit vlak een initiatief nemen?

De *minister* verklaart de discussie hieromtrent niet te willen ontwijken. Hij vindt wel dat dit thema het begrotingsdebat overstijgt. Hij stelt voor dat de aanzet tot deze belangrijke discussie zou gegeven worden naar aanleiding van de beleidsnota.

Hoge Raad voor het Binnenlands Bestuur

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat in de begroting geen middelen zijn opgenomen voor de opstart en personele ondersteuning van de Hoge Raad. De CVP-fractie zal daarom een amendement indienen om daarvoor een extra bedrag van drie miljoen frank in de begroting in te schrijven.

Volgens de heer *Herman De Loor* zijn de verwachtingen van de gemeenten inzake de Hoge Raad hooggespannen. Hij herinnert aan de regelmatig terugkerende klacht van de gemeenten dat de hogere overheid wel allerlei nieuwe opdrachten uitdeelt, maar nalaat ook de daarbijhorende middelen over te dragen. De spreker hoopt dat dankzij de Hoge Raad de opdrachten aan de gemeentebesturen beter zullen worden overlegd en voorbereid en dat de nodige financiële compensaties worden voorzien.

Ook de heer *Dirk De Cock* meent dat de Hoge Raad op het terrein hoge verwachtingen uitlokt. Worden er zitpenningen voorzien voor de leden van de Hoge Raad ?

De *minister* stelt dat in het decreet de mogelijkheid van zitpenningen is opgenomen. De Hoge Raad moet daarover zelf een voorstel doen. Ook de terugbetaling van kosten (verplaatsingen en dergelijke) is mogelijk.

De *minister* vindt de oprichting van de Hoge Raad een belangrijk moment. Op die manier beschikt de overheid over een evenwichtige gesprekspartner. De huidige gesprekspartners zijn eerder geneigd hun eigen bestuursniveau en organisatie te verdedigen, hetgeen overigens niet onlogisch is. Er is evenwel behoefte aan een gesprekspartner die afstandelijker staat, die als het ware vanuit een 'helikopterperspectief' het bestuurlijk landschap kan overschouwen. De minister heeft er alle vertrouwen in dat de Hoge Raad aan die behoefte zal beantwoorden.

De minister merkt op dat de nodige werkmiddelen voor de Hoge Raad voorzien zijn in de begroting (stijging werkkosten met 4 miljoen frank). Er moet nu nog worden uitgemaakt welke en hoeveel personeelsleden uit de administratie worden vrijgemaakt om het secretariaat van de Hoge Raad waar te nemen.

De heer *Dirk Holemans* stelt dat men zich moet bezinnen over de verhouding en de samenwerking tussen de commissie en de Hoge Raad.

Wat de relatie tussen de Hoge Raad en deze commissie betreft, stelt de *minister* dat een en ander zal moeten groeien. Hij wijst er op dat de commissie de parlementsvoorzitter kan vragen om over bepaalde thema's het advies van de Hoge Raad in te winnen. Gezien de eminente samenstelling van de Hoge Raad en de drukke agenda's van de leden, zal men het eerste werkjaar allicht niet willen overladen. De minister suggereert dat de commissie zich voorlopig beperkt in de vraagstelling aan de Hoge Raad. Die laatste beschikt immers niet over de uitgebreide staf waarop bijvoorbeeld de SERV en de MINA-raad wel kunnen rekenen.

Gemeentelijke volksraadplegingen

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt of de minister dit een efficiënt instrument vindt. In welke mate kunnen gemeentelijke referenda een wezenlijke bijdrage leveren in de gemeentelijke besluit-

vorming ? Hoe evalueert de minister de reeds gehouden referenda ?

De *minister* verwijst in dit verband naar het regeerakkoord : "In afwachting van de invoering van het bindend referendum en het volksdecreet wordt het consultatief referendum ingevoerd om de burgers nauwer bij het beleid te kunnen betrekken. De Vlaamse regering verbindt zich er alvast toe de uitslag van deze referenda te respecteren." (*Parl. St. VI. Parl. 1999, nr.31, p.16*). Het principe van het referendum wordt dus door de regering gedragen.

Raming opbrengst onroerende voorheffing in de onderrichtingen gemeentebegrotingen 2000

De heer *Francis Vermeiren* verwijst naar de omzendbrief BA-99/08 met de onderrichtingen voor de gemeentebegrotingen 2000. Voor de raming van de opbrengst van de opcentiemen op de onroerende voorheffing voor 2000 wordt een berekeningswijze gehanteerd die sterk afwijkt van de vorige. Er wordt namelijk een vermenigvuldigingsfactor voorgeschreven van 1,015 in plaats van de 1,030 van de voorgaande jaren. Dit verschil heeft een enorme impact op het resultaat van de begroting. In Zaventem bijvoorbeeld gaat het om een bedrag van 40 miljoen frank. Op die manier wordt het voor de gemeenten zeer moeilijk om een begroting op te stellen. De spreker vraagt naar de motieven van deze wijziging.

De *minister* verklaart dat in de onderrichtingen voor het opmaken van de gemeentebegrotingen voor 2000 is bepaald dat, bij een gelijkblijvend aantal opcentiemen, de raming van de opbrengst van de onroerende voorheffing (OV) verhoogd kan worden met 1,5 %. Deze groei van 1,5 % werd aanbevolen in onderling overleg met ABAFIM (Vlaamse administratie Financiën, verantwoordelijk voor de inningen), nadat extrapolaties die deze administratie verrichtte een stijging van ongeveer 1,3 % aanwezen.

De minister deelt ter informatie de intussen gekende officiële indexeringscoëfficiënten mee :

- indexeringscoëfficiënt voor de KI's 1998 : 1,2281
- indexeringscoëfficiënt voor de KI's 1999 : 1,2399

Dit is slechts een toename met 1,18 % (t.o.v. 1,5 % in de omzendbrief).

De 3 % die voor de begrotingen van 1999 werd gehanteerd, bleek in de meeste gevallen te hoog te zijn. De toename van de KI's ten gevolge van een

eventueel gestegen bouwvolume is niet begrepen in de 1,5 %. Als een gemeente een grote toename van de KI's heeft en dat kan aantonen, mag zij natuurlijk een afwijkend percentage hanteren.

Gemeentefonds

De CVP-fractie juicht het feit toe dat de 75%-regel inzake het Gemeentefonds werd verlaten, hetgeen een aanzienlijke verhoging van dat fonds tot gevolg heeft. Dat is een goede zaak voor de gemeenten.

Ook de heren *Herman De Loor*, *Dirk De Cock* en *Francis Vermeiren* tonen zich zeer verheugd over de volledige indexering van Gemeente- en Provinciefonds. Dit geeft de lokale besturen enige financiële ademruimte.

Foutieve verdeling gelden Gemeentefonds

De heer *Francis Vermeiren* verwijst naar krantenberichten waaruit blijkt dat de stad Leuven een te veel ontvangen bedrag van 66 miljoen frank moet terugstorten aan het Gemeentefonds. Wanneer er in de Vlaamse administratie een fout gebeurt die eigenlijk niet kan worden opgemerkt door de betrokken stad, zou men inzake de terugvordering toch zeer voorzichtig moeten zijn.

De *minister* verklaart dat bij de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor 1998 en de berekening van de daaraan gekoppelde kwartaalvoorschotten voor 1999, de administratie in december 1998 een fout heeft vastgesteld met betrekking tot de berekening van de aandelen van de 10 centrumsteden (steden met een inwonersaantal tussen de 50.000 en 150.000 inwoners) in het Gemeentefonds voor de jaren 1995, 1996 en 1997. In concreto werden in die jaren voor de stad Leuven de gegevens inzake de parameter actieve bevolking foutief gehanteerd. Het betreft een louter materiële vergissing ten gevolge van een tikfout.

De berekening en verdeling van het Gemeentefonds gebeurt op basis van een veelheid van gegevens (waarvan sommige te betrekken bij externe overheidsinstanties en organisaties), die ingebracht worden voor elk van de 308 Vlaamse gemeenten, zodat een fout nooit helemaal kan uitgesloten worden. De administratie heeft dit toen onmiddellijk aan de vorige Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden signaleerd met het vanzelfsprekende voorstel deze fout recht te zetten in overleg met de stad Leuven zelf. Het decreet op het Gemeentefonds voorziet trouwens uitdrukkelijk in zulke procedure in geval van vergissingen.

De steden en gemeenten hebben inderdaad slechts recht op de aandelen overeenkomstig de criteria die in het decreet zijn bepaald. Elk bedrag dat te veel aan een bepaalde gemeente wordt gestort moet uiteindelijk door de andere gemeenten gedragen worden. In het concrete geval van Leuven ontvingen de 9 centrumsteden met 50.000 tot 150.000 inwoners te weinig voor een totaalbedrag van 63.796.150 frank.

Onmiddellijk na het vaststellen van de fout en het signaleren daarvan aan de minister werd reeds op 26 januari 1999 een vergadering gehouden met de stad Leuven, de administratie en de kabinetten van de Vlaamse ministers van Binnenlandse Aangelegenheden en Financiën. Op die vergadering werd de fout omstandig toegelicht en werd de nodige informatie aan de stad Leuven verstrekt. Op die vergadering waren namens de stad Leuven aanwezig : de burgemeester en de schepenen van financiën, samen met de stadssecretaris en de ontvanger. Er werd toen overeengekomen dat een terugbetalingsschema zou gehanteerd worden over een periode van 3 jaar, aanvangend in 2000. Zo zou voor Leuven de lopende begroting 1999 niet bezwaard worden. De vertegenwoordigers van Leuven stemden in met deze terugbetalingsmodaliteit.

De stad Leuven was bijgevolg reeds vanaf januari 1999 op de hoogte van de rechtzetting waartoe de minister nu wenst over te gaan. Hij wijst erop dat toen ook de gemeenteraad van Leuven reeds in kennis werd gesteld van de fout. Ook de inspectie van Financiën drong aan op een spoedige rechtzetting. Zij formuleerde dat uitdrukkelijk in haar advies van 19 januari 1999. Tot slot heeft de administratie ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten via haar directeur in kennis gesteld van deze zaak.

De minister betreurt de gemaakte fout. Toch had de stad Leuven kunnen vaststellen dat er een te hoog bedrag werd gestort. De totale dotatie van 1995 (het jaar van het ontstaan van de fout) groeide met 2,93 % ten opzichte van het vorige jaar. In overeenstemming daarmee groeide het aandeel van de verschillende centrumsteden dat jaar met 2 tot 3 %. Het aandeel van Leuven kende een groei van 6,13 %. De stad ligt vanzelfsprekend niet aan de oorzaak van de fout, maar de forse groei had een signaal kunnen zijn om contact op te nemen met de administratie.

Het is billijk dat wat Leuven teveel kreeg nu van haar toekomstige voorschotten wordt afgetrokken. Het gaat om een bedrag van 5.316.346 frank per kwartaal beginnend met het eerste kwartaal 2000

en eindigend met het vierde kwartaal 2002. De negen benadeelde steden (Mechelen, Brugge, Kortrijk, Roeselare, Oostende, Aalst, Sint-Niklaas, Genk en Hasselt) krijgen elk kwartaal een bijkomend deel, naast hun gewone voorschot.

De minister stelt dat er – in juridische termen – sprake is van verrijking zonder oorzaak. Men kan ook niet spreken van schade die door de fout zou zijn ontstaan. Men mag de regeling van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek niet verwarren met een gewone contractuele regeling. De minister merkt nog op dat het decreet de modaliteiten van terugbetaling regelt en dat er op de teveel ontvangen middelen geen rentelasten moeten worden betaald.

Toezicht op de OCMW's

De heer *Francis Vermeiren* verwijst naar het feit dat het toezicht over de OCMW's is toevertrouwd aan de minister bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden. De praktische uitvoering van deze in wezen goed bedoelde maatregel brengt in de gemeenten de nodige deining mee. De spreker dringt aan op meer soepelheid.

Leegstandsheffing

De heer *Mark Van der Poorten* heeft bedenkingen bij het feit dat er met de opbrengst van de leegstandsheffing een aantal initiatieven worden gefinancierd. Hij verwijst bijvoorbeeld naar de vorming van de lokale mandatarissen. Hij vraagt zich af of dit wel een goede werkwijze is.

De *minister* verklaart dat in artikel 44 van het ontwerp van programmadecreet voorgesteld wordt dit systeem van toewijzing af te schaffen. De opbrengst van de leegstandsheffing zal dan worden opgenomen in de algemene middelen.

Statutenwijziging Dexia

De heer *Francis Vermeiren* verwijst naar de recente statutenwijziging van Dexia. Ingevolge de fusie vermindert het aandelenpakket van de gemeenten van 51 % naar 20,5%. Op de algemene vergadering van Dexia is gebleken dat in 2000 een (al of niet uitzonderlijk) dividend van 2 % zou worden uitbetaald aan de steden en gemeenten. Volgens de spreker zal de opbrengst ongeveer 10 miljard frank bedragen. Hoe staat de minister tegenover de inschrijving van die dividenden in de gemeentebe-

grotingen 2000 ? Moeten die in de gewone of in de buitengewone dienst worden ingeschreven ?

De *minister* meldt dat er hieromtrent een (louter toelichtende) omzendbrief wordt voorbereid om aan de gemeenten te verduidelijken hoe zij het best op deze situatie reageren. De minister zal daarin voorstellen de opbrengst in de gewone dienst in te schrijven.

Gevolgen van de politiehervorming

De heer *Mark Van der Poorten* verwijst naar de gevolgen van de nakende politiehervorming voor de gemeenten. Hij stelt dat de gemeenten zich hierover ongerust maken. Wat zal de kostprijs van die operatie zijn ? Zal de Vlaamse regering de gemeenten op dit vlak begeleiden en financieel bijstaan ?

De heer *Herman De Loor* is er zich van bewust dat het hier gaat om een federale materie. Hij stelt vast dat er voorlopig 218 politiezones worden voorgesteld. Zijn er aanwijzingen dat dat aantal zou verminderen, zodat de politiezones zouden vergroten ? De spreker vraagt dat de minister er bij de federale overheid zou op aandringen dat de kostprijs van de vorming van politiezones niet uitsluitend ten laste van de gemeenten zou vallen. Hij meent dat de federale overheid ook een belangrijke financiële inspanning zou moeten leveren.

Inzake de politiezones zijn er volgens de *minister* meer en meer aanwijzingen dat een substantieel deel van de rekening naar de gemeenten zal worden doorgeschoven. Het gaat hier om een federale materie. De Vlaamse overheid is op geen enkele wijze betrokken, maar de minister is niettemin bereid om bij de federale instanties aandacht te vragen voor de financiële gevolgen voor de gemeenten van de politiehervorming.

De heer *Francis Vermeiren* stelt dat de minister hiervoor kan rekenen op de steun van de commissie. Behalve het financiële aspect, heeft de spreker bedenkingen bij de kosten van de behuizing van de politiediensten en de werkingskosten nadien. Hij wijst er ook op dat in de betrokken politiewet de verantwoordelijkheid van de burgemeester nog maar eens wordt vergroot.

De *minister* beaamt dit laatste. Het ambt van burgemeester wordt meer en meer een functie op zich die behoefte heeft aan extra omkadering.

Imalso

De heer *Dirk De Cock* verklaart hierover een schrijven te hebben ontvangen vanwege de VVP en vraagt vandaar verduidelijking bij dit dossier.

De heer *Bart De Smet* stelt dat er naar aanleiding van de bespreking van de begroting 1999 was afgesproken dat er een overleg zou worden gevoerd met de twee betrokken provinciebesturen (Oost-Vlaanderen en Antwerpen) over de Imalso-problematiek. Wat waren de resultaten van dat overleg ?

De *minister* merkt op dat het probleem van Imalso (intercommunale maatschappij van de Linker Scheldeoever) niet nieuw is. De activiteiten van deze intercommunale werden recent overgenomen door het Vlaamse Gewest. De provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen brachten destijds jaarlijks een bedrag in dat overeenkomt met de opbrengst van de opcentiemen op de onroerende voorheffing op bepaalde onroerende goederen. De meeropbrengsten als gevolg van de ontwikkeling van de Linkeroever werden zo terug ingebracht onder de vorm van provinciale subsidie.

In wezen betreft het een nuloperatie. Imalso betaalde aan de provincie opcentiemen en de provincie betaalde deze terug. Door de overname van de intercommunale door het Gewest is er een minderopbrengst voor beide provincies, omdat de Vlaamse overheid geen provinciale opcentiemen betaalt. De uitgaven blijven echter dezelfde, want in plaats van de vroegere subsidies aan Imalso werden de provinciale aandelen in het provinciefonds vermindert met eenzelfde bedrag. De provincies tekenen daar terecht beroep tegen aan.

Gezien de budgettaire impact ligt een oplossing niet voor de hand. De minister heeft zijn administratie opdracht gegeven de zaak te bestuderen. Zonder op de resultaten hiervan vooruit te lopen, wil de minister de betwiste regeling in elk geval uit het Provinciefonds lichten. Dit is volgens hem een daad van goed bestuur en financiële transparantie. Met de financiële basisregels mag niet lichtzinnig omgesprongen worden. Het probleem Imalso moet specifiek opgelost worden. Die oplossing zal mee afhangen van de eindbestemming van de onroerende goederen.

Wildgroei van websites

De heer *Francis Vermeiren* meent dat er inzake websites een wildgroei aan het ontstaan is. Er zijn initiatieven van gemeenten, provincies, intercom-

munes, enzovoort. Kan men niet onderzoeken hoe een en ander kan worden gestroomlijnd ?

De *minister* erkent dat er een enorm groot aanbod aan websites bestaat. Het is de ambitie van de minister om als Vlaamse Gemeenschap de standaard aan te bieden. Inzake de websites is er reeds een concreet aanbod. Het is de bedoeling om dergelijke standaard ook op andere terreinen aan te bieden. De minister verwijst ter illustratie naar het telefoniecontract en naar GIS-Vlaanderen. Op die manier moeten op termijn ook besparingen mogelijk zijn.

III. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemmingen¹

Artikel 14 (programma 53.1) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 21 wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

Drie amendementen voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heren Bart De Smet en Jan Laurys strekken ertoe om in Afdeling I – programma 53.1 wijzigingen aan te brengen. Een eerste amendement (nr. 82) stelt voor om de omschrijving van basisallocatie 12.01 te vervangen. Bedoeling hiervan is om de werkingskosten van de Hoge Raad voor het Binnenlands Bestuur onder deze basisallocatie te laten vallen. Een tweede amendement (nr. 83) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 53.1 te verhogen met 3 miljoen frank. Met de verhoging van dit krediet moet de administratie in staat worden gesteld om de werking van de Hoge Raad optimaal te ondersteunen. Een derde amendement (nr. 84) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten van programma 53.1 te verlagen met 3 miljoen frank. Dit amendement is verbonden met amendement nr. 83. De verhoging die in amendement nr. 83 werd voorgesteld, wordt gecompenseerd door de in amendement nr. 84 voorgestelde verlaging.

Bij de indicatieve stemming worden de drie amendementen verworpen met 8 stemmen tegen 3.

¹ Amendementen op de uitgavenbegroting zijn opgenomen in de stukken 15 (1999-2000) – Nr. 3 / (amendementen nrs. 2 tot 48) en 15 (1999-2000) – Nr. 4 (amendementen nrs. 49 tot 93).

Programma 53.1 van Afdeling I – Begrotingskredieten wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000 (bevoegdheden minister Johan Sauwens – Binnenlandse Aangelegenheden) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

DEEL II : STEDELIJK BELEID

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden

De minister laat een door de SIF-cel van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden opge maakte brochure 'Begroting 2000' verspreiden, waarin het programma 53.2 Sociaal Impulsfonds uitvoerig wordt toegelicht.

1. Toelichting bij de basisallocaties van programma 53.20

Basisallocatie 43.11 : Subsidies in het kader van het Sociaal Impulsfonds

De kredieten bestemd voor het Sociaal Impulsfonds stijgen van 7.368,8 (1999) naar 7.558,1 miljoen frank (2000). Deze stijging vloeit enerzijds voort uit de decretaal voorziene indexering en anderzijds uit de verhoging van de voorafname voor de VGC.

Basisallocatie 12.01 : Uitgaven voor bekendmaking van werking en acties van het Sociaal Impulsfonds

In deze basisallocatie is voorzien in een bedrag van 40 miljoen frank, dat moet aangewend worden om de communicatie inzake het SIF te verzorgen. Volgens de minister moet er een positieve communicatie met de bevolking totstandkomen, waarin duidelijk wordt gemaakt welke inspanningen er op het terrein gebeuren. Op die manier kan ook worden bijgedragen aan een positief imago van de steden, hetgeen de stadsvlucht kan afremmen. Het is tevens de bedoeling om met dit krediet de participatie van de bevolking in de achtergestelde buurten te verhogen.

De communicatie moet vooral uitgaan van resultaten in plaats van intenties en moet geschieden in samenspraak met de lokale besturen.

Basisallocatie 12.03 : Uitgaven in het kader van het SIF voor vorming, begeleiding, informatie en sensibilisering van het herstel van de leef- en omgevingskwaliteit van achtergestelde buurten en bestrijding kansarmoede

Hiervoor is een krediet van 17 miljoen frank ingeschreven, hetgeen een vermindering tegenover het voorgaande jaar betekent.

Basisallocatie 12.90 : Specifieke kosten met betrekking tot de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting

De minister merkt op dat de opbrengst van de leegstandsheffingen vanaf 2000 in de algemene middelen zal worden opgenomen.

2. Algemene bedenkingen inzake het Sociaal Impulsfonds

De minister geeft nog een aantal algemene bedenkingen over het Sociaal Impulsfonds. Hierop zal meer in detail kunnen worden ingegaan naar aanleiding van de beleidsnota, die in januari 2000 mag worden verwacht.

Het Sociaal Impulsfonds is een sterk instrument gebleken dat tal van positieve effecten op het terrein heeft teweeggebracht, ook in de waarborggemeenten. Niettemin moet er een open debat worden gevoerd over eventuele aanpassingen van dit beleidsinstrument. Voor de steden en gemeenten moet wel de nodige zekerheid worden gewaarborgd. Tal van steden en gemeenten hebben in 1999 – al dan niet reeds goedgekeurde – beleidsplannen opgesteld. Dat mag men niet doorkruisen door reeds in 2000 allerlei wijzigingen aan te brengen.

Dit neemt niet weg dat men reeds kan nadenken over noodzakelijke aanpassingen om het geheel doorzichtiger, minder bureaucratisch en doelgerichter te maken. Ook zou het Sociaal Impulsfonds meer moeten worden gericht op het echte stedelijk beleid.

Het Sociaal Impulsfonds heeft intussen zijn nut bewezen inzake het aanpakken van de achtergestelde buurten en van de kansarmoede, hetgeen uiterst

belangrijk is. Een beleid gericht op stedelijkheid, op het opnieuw leefbaar maken van en nieuwe impulsen geven aan de stad, houdt echter veel meer in dan zich louter te concentreren op kansarmoede en op achtergestelde buurten. Een beleid gericht op stedelijkheid veronderstelt dat er met een veelheid aan impulsen – ook financieel – wordt rekening gehouden.

De minister merkt op dat een aantal SIF-criteria die in het verleden werden gehanteerd vandaag niet altijd meer kunnen worden verantwoord. Ook over deze delicate aangelegenheid, die belangrijke financiële gevolgen kan hebben voor de betrokken lokale besturen, dient een debat gevoerd te worden.

De minister verklaart dat ook de andere beleidsdomeinen waarvoor de Vlaamse regering bevoegd is, impulsen moeten geven aan het stedelijk beleid. Aldus is het de bedoeling om bijvoorbeeld vanuit de sector cultuur impulsen aan de steden te geven. Ook de andere beleidsdomeinen zullen in het kader van een inclusief beleid stimuli moeten uitwerken voor de steden. De minister bevoegd voor het stedelijk beleid zal vanuit zijn coördinerende opdracht kunnen nagaan of de andere ministers voldoende aandacht hebben voor de steden.

De minister stelt ten slotte dat het Sociaal Impulsfonds voorlopig het enige budgettaire instrument is om het stedelijk beleid gestalte te geven. Hij hoopt wel dat dit op korte termijn met extra instrumenten kan worden aangevuld.

II. Bespreking

Versnippering van de middelen – wijkgerichte aanpak

De heer *Filip Dewinter* merkt op dat uit de uiteenzetting van de minister niet blijkt dat de regering iets wil doen aan de te grote versnippering van de middelen en het gebrek aan zichtbare resultaten op het terrein. Er worden geen aanzetten gegeven voor een meer wijkgerichte aanpak.

De *minister* gaat akkoord met de opmerking dat de versnippering van de SIF-middelen moet worden tegengegaan en dat er meer wijkgericht moet worden gewerkt. Dergelijke accenten kunnen echter niet uit een begroting worden afgelezen. In het overleg met de lokale besturen en uit de overeenkomsten die met hen worden afgesloten, blijkt ech-

ter dat die wijkgebonden impuls wel degelijk aanwezig is.

Bijsturing van de SIF-werking

Volgens de heer *Filip Dewinter* werd de kans gemist om naar aanleiding van de begroting 2000 een aantal extra impulsen te geven. Nochtans werd in het Vlaams regeerakkoord een koerswijziging inzake het Sociaal Impulsfonds aangekondigd. Blijkbaar wil de minister voor het jaar 2000 geen wijzigingen aanbrengen, gelet op de nood aan rechtszekerheid voor de lokale besturen.

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* meent dat het logisch is dat men in de huidige begroting inzake het SIF nog geen drastische koerswijziging kan opmerken. De beleidsovereenkomst die voor drie jaar werd afgesloten, loopt stilaan ten einde. Men is nu van plan om op basis van die ervaring de knelpunten in kaart te brengen. Het is dan ook normaal dat men die inventaris afwacht vooraleer tot bijsturingen of tot een verhoging van de middelen over te gaan.

De heer *Francis Vermeiren* verheugt zich over de aankondiging door de minister van een open debat over de aanpassing van het SIF. Volgens hem heeft de SIF-werking uit het verleden geleid tot een versnippering van de middelen en tot een vergader-, controle- en screeningmanie. Op basis van de positieve en negatieve ervaringen met drie jaar SIF-werking zal er een goede discussie kunnen worden gevoerd.

De heer *Dirk De Cock* neemt er akte van dat de minister een aanpassing van het SIF overweegt, weliswaar met respect voor de overeenkomsten die reeds voor het jaar 2000 werden afgesloten. Hoe ziet de minister de inhoudelijke evaluatie van het SIF? Welke criteria denkt de minister in de toekomst te hanteren om het SIF in de gewenste banen te leiden?

De *minister* verklaart vandaag nog geen criteria vrij te kunnen geven inzake de bijsturing van het SIF. Hij kondigt aan dat er in de beleidsnota op dat vlak duidelijke beleidslijnen zullen worden getrokken. De minister is bereid het debat met de steden en gemeenten aan te gaan over aanpassingen van de SIF-werking. Hij kan alvast het pleidooi bijtreden om vereenvoudiging en een snellere werking mogelijk te maken, zonder dat er aan de middelen wordt geraakt.

Verhoging van de middelen

In het regeerakkoord wordt naast een heroriëntering van het SIF ook een verhoging van de SIF-middelen aangekondigd. Een dergelijke verhoging is volgens de heer *Filip Dewinter* uit de begroting alleszins niet af te leiden. Zij beperkt zich tot het in het verleden reeds vastgestelde groeiritme. Hoe substantieel zal de aangekondigde middelenverhoging in de toekomst zijn ?

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* is van oordeel dat men moet weten waarvoor men eventuele extra middelen gaat inzetten vooraleer men tot een middelenverhoging beslist. Daarom dringt zich eerst een evaluatie van de voorbije SIF-werking op.

De *minister* erkent dat in deze begroting geen aanzienlijke verhoging van de SIF-middelen werd doorgevoerd. Bovenop de indexering is er slechts een geringe verhoging gebeurd die overigens decretaal was voorzien. De minister vindt het aangegeven eerst de voorbije SIF-werking te evalueren vooraleer tot verhoging van de middelen over te gaan. Op basis van die evaluatie kan met kennis van zaken tot een verhoging van de middelen worden beslist.

Besteding van de SIF-middelen

De heer *Filip Dewinter* vraagt of de minister kan verduidelijken welke inzake het SIF de verhouding is tussen personeels-, werkings- en overheadkosten.

Mevrouw *Anny Demaght-Aelbrecht* dringt erop aan dat de middelen niet naar allerlei studies en personeelskosten zouden gaan, maar rechtstreeks ten goede zouden komen aan diegenen die het praktisch aanbelangt, namelijk de bevolking in de buurten.

Mevrouw *Dominique Guns* sluit zich hierbij aan. Te veel middelen gingen in het verleden naar opleiding van personeel en niet naar de oorspronkelijke doelstelling van het SIF. De spreker stelt dat de SIF-middelen moeten gericht zijn op het behalen van resultaten. Zij haalt het voorbeeld aan van de Antwerpse vzw Opsinjoor die op jaarbasis 40 miljoen frank aan SIF-middelen ontvangt, waarvan er liefst 30 miljoen frank gaat naar werkingskosten. Nauwelijks 10 miljoen frank wordt er in echte SIF-materies geïnvesteerd. Deze verhouding is totaal scheefgetrokken. De middelen zouden effectief naar de steden en gemeenten moeten gaan en de lokale bestuurders moeten zelf hun verantwoordelijkheid opnemen.

De *minister* verklaart dat hij zich niet kan uitspreken over specifieke bestedingen die door vzw's in het kader van het SIF worden verricht. De vzw Opsinjoor werd opgericht om een aantal private initiatieven te bundelen ten einde meer dynamiek in het wijkleven te brengen.

De minister ontkent dat er met SIF-gelden allerlei studies worden gefinancierd. Verder verklaart hij dat het al of niet inzetten van gemeentelijk personeel voor de SIF-werking een keuze is die de lokale besturen zelf maken. Het staat de gemeenten vrij om bijvoorbeeld te kiezen voor meer infrastructuur in plaats van meer personeel.

Lokale autonomie bij de besteding van de SIF-middelen

De heer *Francis Vermeiren* verwacht een grotere autonomie voor de steden en gemeenten wat de besteding van de SIF-middelen betreft. De Vlaamse overheid moet meer vertrouwen hebben in de lokale besturen. Men moet hen weliswaar duidelijke instructies geven, maar bij de uitwerking daarvan dient de nodige autonomie te worden gewaarborgd. Op die manier zullen de beschikbare kredieten snel en efficiënt kunnen worden ingezet.

De heer Vermeiren herinnert verder aan het voornemen van de Vlaamse regering om de overdreven betutteling van de lokale besturen af te bouwen. De bureaucratie rond de SIF-dossiers moet worden afgeschaft, zodat men op het terrein vlugger tot resultaten zal kunnen komen.

Ook mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* meent dat de administratieve rompslomp inzake het Sociaal Impulsfonds beperkt moet worden. De steden en gemeenten wordt nu immers de ademruimte om snel te werken ontnomen. Het zou voor de lokale besturen veel eenvoudiger werken zijn indien zij meer zelfstandig zouden kunnen bepalen hoe zij met de beschikbare middelen de vooropgezette doelen kunnen halen. Als dan na drie jaar blijkt dat de doelen niet werden behaald, moet de betrokken stad of gemeente maar de verkregen middelen terugstorten. Dat zou de lokale bestuurders ook meer voor hun verantwoordelijkheid plaatsen.

Zoals de vorige sprekers, is ook de heer *Dirk De Cock* van oordeel dat de administratieve rompslomp en de bureaucratische omslachtigheid inzake het SIF moeten worden teruggedrongen.

De heer *Herman De Loor* stelt dat hij de doelstellingen die aan de oorsprong van het SIF lagen, nog steeds kan onderschrijven. Hij heeft bedenkingen

bij het feit dat er gepleit wordt voor een totale autonomie van de gemeenten inzake de besteding van de SIF-middelen. De Vlaamse overheid moet wat die besteding betreft steeds een zekere sturing verzorgen. In de meeste gemeenten uit de regio van de spreker worden de SIF-middelen overgemaakt aan het OCMW, dat daarmee zijn regulier beleid financiert. Er worden met andere woorden nauwelijks nieuwe initiatieven mee opgezet. Opdat de middelen zouden worden aangewend waarvoor ze bedoeld zijn, blijft dus enige centrale sturing noodzakelijk.

De *minister* wenst de stelling van de heer De Loor te relativiseren. Hij is verder van oordeel dat er op zijn minst sprake is van een kwalitatieve verbetering als lokale besturen SIF-middelen aanwenden om een regulier beleid te voeren.

De minister verklaart verder dat de lokale besturen nu reeds over een grote autonomie beschikken in het kader van het SIF. Het enige dat vanuit de Vlaamse overheid wordt gevraagd is dat die besturen een aantal resultaatsverbintenissen vooropstellen. De manier om die te bereiken wordt grotendeels aan de gemeenten en OCMW's zelf overgelaten. Volgens het SIF-decreet is het trouwens verboden om van hogerhand zwaar in te grijpen. Indien de gemeente de doelen die ze zelf vooropgesteld heeft niet bereikt, kunnen zij wel gesanctioneerd worden. De minister steunt volledig het pleidooi voor resultaatgerichtheid, maar dat is nu al de essentie van de SIF-werking. Als men de gemeenten bijvoorbeeld zou verplichten om de doelstellingen ambitieuzer te maken, komt men in tegenstrijd met het gevoerde pleidooi voor meer vrijheid en autonomie voor de gemeenten.

De minister kan de opmerkingen inzake de ingewikkelde SIF-administratie bijtreden. Er wordt een omzendbrief voorbereid waarin vereenvoudigingen worden voorgesteld die in het kader van het huidige SIF-decreet al mogelijk zijn. Die vereenvoudigingen zullen al bij de nieuwe convenant worden gehanteerd. Voor drastische vereenvoudigingen is echter een wijziging van het SIF-decreet nodig.

Controle op de besteding van de SIF-middelen – on-eigenlijk gebruik

Volgens de heer *Carl Decaluwe* worden er in het kader van de lokale SIF-werking middelen gebruikt voor activiteiten waarvan men zich kan afvragen of zij wel passen binnen de SIF-filosofie. In Leuven bijvoorbeeld werd er een wijkfeest georganiseerd waarbij er gratis drank werd aangeboden. Hoe staat de minister hier tegenover? Meer alge-

meen stelt zich de vraag op welke manier de controle wordt uitgeoefend op de besteding van de SIF-middelen. Indien er zich flagrante gevallen van misbruik voordoen, moet de mogelijkheid zijn voorzien om de ter beschikking gestelde middelen terug te eisen.

De heer *Francis Vermeiren* waarschuwt ervoor om activiteiten zoals het Leuvense wijkfeest te beoordelen. Het Vlaams Parlement moet zich niet bezighouden met het uitpluizen van de rekeningen van de lokale besturen om vervolgens de minister ter verantwoording te roepen.

De heer *Herman De Loor* pleit voor voorzichtigheid ten aanzien van zogenaamde misbruiken die men enkel vanuit de persberichtgeving kent.

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat het onaanvaardbaar is dat de stad Gent dankzij de SIF-middelen een belastingverlaging kan doorvoeren.

Inzake de belastingvermindering in Gent, verklaart de *minister* dat dit voornemen reeds was opgenomen in het Gentse bestuursakkoord, dat werd afgesloten nog voor er van het SIF sprake was. Men kan dus niet zonder meer stellen dat de stad Gent SIF-middelen heeft gebruikt om de gemeentebelastingen te verlagen, hoewel men dat ook niet volledig kan uitsluiten. De Vlaamse overheid zou een rechtstreekse koppeling tussen SIF-middelen en belastingverlaging alleszins nooit aanvaarden, maar in de praktijk is vaak niet duidelijk in hoeverre een en ander met elkaar verbonden is.

Inschakelen van vzw's

Mevrouw *Dominique Guns* suggereert dat de SIF-middelen in de gewone begroting van de gemeenten zouden worden opgenomen in plaats van die middelen naar VZW's te versassen zoals in sommige gemeenten het geval is. Door te werken met VZW's ontsnapt men aan de normale democratische controle door de gemeenteraad. Aanwerving van personeel via die VZW's valt evenmin onder het stelsel dat gebruikelijk is bij gemeentelijke aanwervingen.

Wat de problematiek van de VZW's betreft, verklaart de heer *Filip Dewinter* dat de ruim 2 miljard frank aan SIF-middelen voor Antwerpen overgemaakt worden aan de VZW Soma. Op die manier ontsnapt men aan de gebruikelijke democratische controle door de gemeenteraad. De gemeenteraadsleden moeten in feite rekenen op de goodwill van de bevoegde schepen om toelichting te verkrij-

gen over de besteding van de middelen. Men dient volgens de spreker af te stappen van het systeem waarbij de middelen beheerd worden door allerlei obscure VZW's, zonder dat de nodige democratische controle kan worden uitgeoefend.

De *minister* vindt het geen goede zaak dat beleidsverantwoordelijkheid naar VZW's wordt doorgeschoven. Hij stelt dat er reeds tijdens de vorige legislatuur opmerkingen gemaakt werden over de Antwerpse VZW Soma. De toenmalige minister bevoegd voor Stedelijk Beleid heeft in 1996 een financiële audit besteld betreffende het inschakelen van VZW's en daaruit zijn geen misbruiken of andere negatieve elementen aan het licht gekomen. Men kan dus bedenkingen hebben bij het inschakelen van VZW's, maar dat gegeven betekent niet automatisch dat er ook misbruiken gebeuren. De werking van die VZW's dient wel nauwgezet opgevolgd te worden en op hun degelijkheid getoetst. De minister herinnert eraan dat bij de start van het SIF de stad Antwerpen uitdrukkelijk toelating heeft gevraagd om de SIF-projecten via een VZW te laten verlopen. Het stadsbestuur oordeelde toen immers dat het toenmalige personeel onvoldoende op een soepele wijze kon inspelen op de uitdagingen van het SIF. De minister is van oordeel dat men vandaag aan de stad Antwerpen een inspanning kan vragen om zoveel mogelijk binnen het reguliere kader van de stad te werken.

Verder benadrukt de minister dat de beleidsovereenkomsten worden opgesteld door de gemeenten en de OCMW-raad en niet door een VZW. Het hangt dus van de gemeente of het OCMW zelf af of er al dan niet VZW's worden ingeschakeld. Daarvoor kan men de Vlaamse overheid niet verantwoordelijk stellen. Vanuit de Vlaamse Gemeenschap moet men weliswaar controle kunnen uitoefenen en moet men de VZW-formule zeker niet stimuleren, maar anderzijds is er in het kader van het SIF een grote autonomie gelaten aan de gemeenten en OCMW's. Dat komt overigens aan de vraag van de lokale besturen tegemoet.

Looptijd van de beleidsovereenkomsten

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* merkt op dat men momenteel op een scharnierpunt zit. Het Sociaal Impulsfonds wordt immers na drie jaar werking geëvalueerd. Daaruit zullen allicht voorstellen voortvloeien die opnieuw voor drie jaar zullen gelden. Intussen dienen echter de gemeenten en OCMW's hun begrotingen voor het jaar 2000 op te maken. De spreker roept op tot de nodige voorzichtigheid, diplomatie en overleg met de lokale besturen indien men in de loop van die drie jaar

belangrijke aanpassingen zou overwegen. Indien die aanpassingen zouden gericht zijn op meer doorzichtigheid en efficiëntie en minder bureaucratie, lijkt er geen probleem te zijn. Die problemen zullen echter wel ontstaan als de middelen zouden verminderen of als belangrijke accenten verschuiven. Vandaar pleit de spreker voor meer soepelheid dan in het verleden bij de behandeling van de dossiers van steden en gemeenten voor het jaar 2000.

Wat de driejarige beleidsovereenkomsten betreft, verklaart de *minister* voorstander te zijn van een bundeling van alle mogelijke opdrachten die men vanuit de Vlaamse overheid aan de steden en gemeenten toevertrouwt. Hij suggereert hierbij rekening te houden met de gemeentelijke legislatuur. Op die manier zou het nieuw aantredende schepencollege de mogelijkheid krijgen om tijdens het eerste jaar beleidsplannen op te maken die voor de gehele legislatuur zouden gelden, en dit zowel voor het SIF, het jeugdwerkbeleid, het cultuurbeleid, enzovoort. In die zin valt te overwegen om te werken met verlengbare contracten van drie jaar of met contracten van zes jaar die op basis van een evaluatie na drie jaar kunnen worden herzien. Men zou met een dergelijk systeem van start kunnen gaan op 1 januari 2002. Dat zou impliceren dat het nieuwe SIF-convenant eenmalig voor twee jaar zou gelden en dat men de looptijd van de daaropvolgende convenanten zou laten samenvallen met de gemeentelijke legislatuur.

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* merkt in dit verband op dat de gemeenten verplicht zijn een financieel meerjarenplan op te maken. Zij heeft verder vernomen dat de gemeenten in opvolging van de huidige beleidsovereenkomst opnieuw moesten werken binnen een perspectief van drie jaar. In functie daarvan werden er in haar gemeente al voorstellen uitgewerkt. De spreker dringt daarom aan op duidelijke onderrichtingen vanwege de Vlaamse overheid.

De *minister* verklaart dat hij moet werken binnen het huidige decretale kader en dat spreekt van driejarige overeenkomsten. Het is pas als de decreetgever daaraan wijzigingen aanbrengt dat men andere instructies kan geven.

Beleidsthema's in het kader van de SIF-werking

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat het de bedoeling was van het SIF om enerzijds de kansarmoede te bestrijden en anderzijds de achtergestelde buurten aan te pakken. Is men van oordeel dat het SIF in het verleden te veel aandacht besteedde

aan kansarmoede en te weinig aan de infrastructuur in de achtergestelde buurten ?

De heer *Francis Vermeiren* wil niet de indruk wekken dat de SIF-kredieten voor de welzijnssector moeten worden afgebouwd. Hij pleit enkel voor een snelle inzet van de beperkte middelen.

De heer *Mark Van der Poorten* is van oordeel dat men in de achtergestelde buurten infrastructurele ingrepen zal moeten verrichten, bijvoorbeeld op het vlak van de huisvesting. Die sector zou beter moeten worden geïntegreerd in het SIF.

De *minister* gaat ermee akkoord dat de sector huisvesting een belangrijke hefboom in het kader van het stedelijk beleid kan zijn. Momenteel nemen huisvestingsprojecten ruim 20% van de SIF-middelen voor hun rekening.

De heer *Carl Decaluwe* vraagt naar welke aard van activiteiten die 20% gaat : naar structuren, naar personen of naar bouwprojecten ? Hij heeft de indruk dat die middelen vooral naar personen en structuren gaan. De spreker benadrukt de noodzaak van complementariteit met de sociale huisvestingsmaatschappijen. De ervaring leert nu immers dat in tal van steden en gemeenten de sociale huisvestingsmaatschappijen systematisch geweigerd worden op het lokale SIF-overleg. Het OCMW in Antwerpen bijvoorbeeld gebruikt SIF-middelen om voor het opkomen van leegstaande panden op te bieden tegen de sociale huisvestingsmaatschappij. Dergelijk opbod moet worden uitgesloten. Tenslotte werken beide met belastinggelden.

De *minister* is er zich van bewust dat niet in alle gemeenten er een optimale samenwerking bestaat tussen gemeente, OCMW en sociale huisvestingsmaatschappij. Hij is bereid te onderzoeken hoe men dergelijk overleg structureel vorm kan geven.

Prefinanciering door de lokale besturen

De heer *Francis Vermeiren* verklaart dat ingevolge de administratieve rompslomp en de wachttijd die is ingebouwd om de middelen aan de gemeenten over te maken, de gemeenten vaak aan prefinanciering moeten doen. De gemeenten zijn daarvoor niet altijd gewapend.

Volgens de *minister* wordt de problematiek van de prefinanciering hier overdreven voorgesteld. Uiteindelijk is er slechts één keer sprake geweest van prefinanciering à ratio van 50%, namelijk tijdens het eerste jaar SIF-werking. Op dit moment merken de lokale besturen daar niets meer van. De mi-

nister is van oordeel dat de (financiële) stok achter de deur noodzakelijk blijft. Vandaar dat de resterende 50% pas in het daaropvolgende jaar wordt uitbetaald. Als men dat middel niet achter de hand kan houden, kan men evengoed de middelen zonder meer ter beschikking stellen van de lokale besturen. Controle op de besteding van de middelen en een sanctioneringsmogelijkheid blijven dus noodzakelijk.

Afstemming SIF op de federale samenlevingscontracten

De heer *Dirk De Cock* merkt op dat de SIF-middelen zullen worden afgestemd op de federale samenlevings- en veiligheidscontracten. Op welke manier zal dat worden ingevuld ?

Verwijzend naar het regeerakkoord, vraagt ook de heer *Filip Dewinter* verduidelijking bij het voorstellen om het SIF beter af te stemmen op de federale veiligheids- en samenlevingscontracten. Op het terrein hebben beide instrumenten inderdaad vaak naast elkaar gewerkt. Zijn er omtrent die afstemming reeds initiatieven genomen ?

Ook de heer *Bart De Smet* vraagt meer uitleg over de afstemming tussen het SIF en de federale initiatieven.

De *minister* is van mening dat een betere afstemming tussen het SIF en de federale veiligheids- en samenlevingscontracten nodig is. Dit punt komt alleszins aan bod tijdens de gesprekken die met de SIF-steden en -gemeenten worden gevoerd.

De *minister* stelt verder dat hij voor de afstemming overleg moet plegen met de federale regeringscommissaris voor het stedelijk beleid. Dat overleg is niet evident, want de *minister* verklaart toch enige problemen te hebben met de aanpak van de regeringscommissaris. De regeringscommissaris, die tegelijk ook lid is van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, meent immers een coördinatie tot stand te moeten brengen tussen de federale en de gewestelijke inspanningen. Zo wenst hij bijvoorbeeld interministeriële conferenties te organiseren en voor te zitten.

De *minister* verklaart dat hij uiteraard de federale middelen niet aan Vlaanderen wil laten voorbijgaan omwille van een te principiële houding. Er moet een redelijk vergelijk gezocht worden om de samenwerking mogelijk te maken. De Vlaamse regering is alleszins bereid om de besteding van de SIF-gelden af te stemmen op de federale middelen,

zodat zij elkaar kunnen versterken. Dergelijke afstemming is nog niet gerealiseerd.

Inclusief stedelijk beleid

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt zich af of het SIF wel voldoende is om de gehele stedelijke problematiek te vatten. Het stedelijk beleid moet in zijn ruimere context aangepakt worden. Ter illustratie verwijst de spreker naar het Mercuriusfonds, dat werd opgericht op initiatief van de vorige Vlaamse minister bevoegd voor economie. Op welke manier zal de regering invulling geven aan het inclusief stedelijk beleid? In welke mate zal hierop worden ingespeeld vanuit bijvoorbeeld de beleidsdomeinen economie en ruimtelijke ordening?

De *minister* kondigt aan dat er spoedig bilaterales zullen plaatsvinden met alle kabinetten over het stedelijk beleid. De bedoeling van dit overleg is om stimuli voor het stedelijk beleid te ontwikkelen. Daarnaast kan op basis van dit overleg in de beleidsnota een overzicht worden gegeven van alle initiatieven van de andere ministers in het kader van het stedelijk beleid.

Wat de ondersteuning van dit beleid betreft, moet de minister vaststellen dat er geen aparte administratie voor het stedelijk beleid bestaat. Er is enkel de SIF-cel in de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, die de opvolging van de SIF-dossiers verzorgt. Om het inclusief beleid te kunnen uitbouwen, lijkt het de minister nodig dat er in de administratie Binnenlandse Aangelegenheden een cel wordt opgericht om het inclusief stedelijk beleid te ondersteunen. Daarnaast zou er, in navolging van ISOSIF, een overlegorgaan moeten worden opgericht waarin (top)ambtenaren van de verschillende administraties en departementen systematisch nagaan welke impulsen aan de steden kunnen worden gegeven. Dat overlegorgaan zou men onder het toezicht kunnen brengen van de directeur-generaal van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden (waaronder ook de cel stedelijk beleid zou ressorteren). Op die manier zou voorzien zijn in de nodige administratieve onderbouw voor het inclusief stedelijk beleid.

Afgezien van de administratieve onderbouw, dient er volgens de minister ook een actieplan ontwikkeld te worden. Hierbij moeten de verschillende departementen en de ministers van de Vlaamse regering worden betrokken. Ook de steden zelf moeten hun inbreng kunnen hebben.

Instrumenten voor het stedelijk beleid – stadsvernieuwingfonds

Volgens de heer *Bart De Smet* zijn de problemen van de steden voldoende bekend: ontvolking, problemen inzake ruimtelijke ordening, mobiliteit, leegstand, de druk op de groene gordels rond de steden ... Onder meer via het Sociaal Impulsfonds heeft men aan die problemen willen verhelpen ten einde de stadsvlucht tegen te gaan. Ook in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn er duidelijke criteria opgenomen inzake het bouwen van nieuwe woningen in de buitengebieden. De eerste resultaten van dat gedurende enkele jaren aangehouden beleid komen nu tot uiting, al zijn die nog niet altijd onmiddellijk zichtbaar voor de bevolking. Hoewel er momenteel financiële beleidsruimte is, moet worden vastgesteld dat in de voorliggende begroting er niets op wijst dat men inzake stedelijk beleid een stap voorwaarts zal zetten. Men zou bijvoorbeeld middelen hebben kunnen voorzien voor het aangekondigde stadsvernieuwingfonds. Ook andere departementen schrijven middelen in de begroting in zonder dat zij reeds klaar zien in de besteding ervan.

De *minister* erkent dat het stedelijk beleid in het kader van deze begroting zich beperkt tot de SIF-middelen. Hij verklaart dat er enige tijd nodig is om nieuwe instrumenten te ontwikkelen. Hij verwijst terzake naar de oprichting van een rollend stadsvernieuwingfonds. De Vlaamse regering overweegt om op dat vlak een publiek-private samenwerking tot stand te brengen. Vooraleer een en ander te concretiseren wil de regering onderzoeken hoe dat kan verlopen, hoe de aanbesteding kan gebeuren, welke de juridische consequenties zijn, enzovoort. Het is de bedoeling om dat rollend fonds operationeel te maken tegen 2001. Vandaar dat er op dit ogenblik nog geen middelen voorzien zijn voor de werking van dat fonds.

Instrumenten voor het stedelijk beleid – fiscale stimuli

Verwijzend naar het regeerakkoord, stelt de heer *Bart De Smet* dat de Vlaamse regering het wonen in de stad fiscaal zal bevorderen en daartoe onderhandelingen beginnen met de federale regering. Wat is hiervan de stand van zaken?

De heer *Jo Vermeulen* haalt het probleem aan van het hoge KI van gebouwen in de steden. In de Seefhoek in Antwerpen bijvoorbeeld komen door omstandigheden een aantal winkelpanden leeg te staan. Potentiële kopers worden afgeschrikt door het hoge KI van dergelijke gebouwen. Ook krijgt

men geen bouwvergunning om er een woonhuis van te maken. Op die manier komt men in een vicieuze cirkel terecht. In welke mate kan deze problematiek gedeblokkeerd worden ?

De *minister* merkt op dat de fiscaliteit een federale materie is. Dit aspect werd wel reeds aangekaart tijdens een vergadering met de federale premier. De fiscaliteit als instrument voor het stedelijk beleid is overigens ook in het federaal regeerakkoord opgenomen. Volgens de premier moeten initiatieven op dat vlak genomen worden door de federale regeringscommissaris voor het stedelijk beleid, de heer Charles Picqué.

De minister is zich bewust van de problematiek van de hoge KI's in steden. Hij wijst wel op een pervers gevolg, namelijk dat de steden bij een lager KI ook minder inkomsten zullen hebben. Dat neemt niet weg dat de minister vindt dat een verlaagd KI voor de steden een belangrijk element voor de leefbaarheid van de stad kan zijn.

Instrumenten voor het stedelijk beleid – leegstandsheffing

De heer *Mark Van der Poorten* stelt vast dat de uiteenzetting van de minister over het stedelijk beleid zich beperkt tot het SIF. Een ander belangrijk instrument is de heffing op leegstand en verkrotting. Wordt dit instrument ook in de toekomst aangehouden ? Zal er nog krachtadiger worden opgetreden dan in het verleden ?

De *minister* wenst eerst een evaluatie van de leegstandsheffing. Er moet worden nagegaan of er voldoende opvolging en controle op het terrein gebeuren. Desgevallend kan worden overwogen om de gemeenten opnieuw een grotere rol te laten spelen inzake de leegstandsheffing.

Overleg met de steden

Verwijzend naar het regeerakkoord, merkt de heer *Filip Dewinter* op dat de regering de grote steden snel zal uitnodigen voor een globale discussie over de stedelijke problemen. Werden er reeds aanzetten gegeven voor dat debat met de grootsteden ?

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* vindt het een goede zaak dat de minister aan de lokale besturen gevraagd heeft de knelpunten die men op het terrein met de SIF-werking ondervindt, te melden aan het kabinet. Op basis van die gegevens zal men over een nuttig instrument beschikken om de SIF-werking te beoordelen. De spreker vraagt dat de

minister de samenvatting van die reacties aan de commissieleden zou bezorgen.

De *minister* verklaart dat er een eerste verkennend gesprek met de steden Antwerpen en Gent heeft plaatsgehad. Dat overleg zal een verlengstuk krijgen en zal zich overigens niet tot die twee steden beperken.

Leefbaarheidsindex

De heer Jo Vermeulen vraagt hieromtrent verduidelijking. Hij is van oordeel dat een dergelijke index of barometer ook een negatief stigma aan de steden kan bezorgen. Er worden momenteel goede communicatie-initiatieven genomen betreffende de steden, waarbij ook de positieve aspecten van de stad worden belicht. De leefbaarheidsindex zal weliswaar een goede toetssteen zijn, maar het gevaar dreigt dat er een indeling komt in leefbare en onleefbare steden. Dat zou de goede communicatie-initiatieven omtrent de steden te niet kunnen doen.

De *minister* verklaart dat er veel inspanningen worden geleverd om de leefbaarheid van de steden te vergroten. Op dit ogenblik is het niet doenbaar om de leefbaarheidsindicatoren in de grote steden op te volgen, noch de effecten van de reeds geleverde inspanningen. De beleidseffecten zouden kunnen worden opgevolgd door de geleverde inspanningen over verschillende jaren heen te meten. Men is zopas gestart met de voorbereiding van een longitudinaal (langlopend) onderzoek. Er zijn drie voorstellen van onderzoeksopdracht ontvankelijk verklaard. In een eerste fase zal er een set van leefbaarheidsindicatoren worden ontwikkeld. Een eerste meting wordt gepland in 2001 en de tweede in 2004. Vervolgens kan men vaststellen welke evoluties zich hebben voorgedaan.

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* vindt persoonlijk dat men moet oppassen met het uitschrijven van allerlei (langlopende en andere) studies. Het was toch de bedoeling dat het SIF na een aantal jaren zou ophouden te bestaan ? Met de SIF-middelen wilde men snel extra impulsen financieren die niet via het reguliere beleid konden worden bekostigd.

De *minister* verklaart dat studies soms zeer nuttig kunnen zijn. Vanzelfsprekend kan het niet de bedoeling zijn om studies louter om de studies te bestellen. Om te weten wanneer het SIF kan worden stopgezet bijvoorbeeld, moet men ook weten wanneer dat moment is aangebroken en daarvoor is er een degelijke studie nodig. Een beleid vereist dat

men weet wat er op het terrein bezig is. Overigens zijn de middelen voor de aangekondigde studies niet afkomstig van SIF-gelden, maar komen ze ten laste van Wetenschap en Innovatie.

Intergemeentelijke samenwerking

Mevrouw *Veerle Heeren* stelt dat in de vorige begroting een bedrag was ingeschreven om inzake het SIF de intergemeentelijke samenwerking te stimuleren. Zeker voor de kleinere waarborggemeenten lijkt die samenwerking interessant, bijvoorbeeld om personeelskosten te delen. Dergelijke samenwerking wordt vandaag op het terrein blijkbaar niet echt als positief ervaren. Is de minister bereid om op dat vlak stimuli aan te bieden ?

De intergemeentelijke samenwerking in het kader van het SIF dient volgens de *minister* zeker te worden gestimuleerd. Hij verwijst naar enkele initiatieven die in dat kader door de vorige Vlaamse regering werden opgezet (bijvoorbeeld onderzoeksopdracht Welzijnsconsortium Kortrijk).

Bekendmaking van het SIF

De heer *Jan Penris* vraagt verduidelijking bij het krediet van 40 miljoen frank dat vrijgemaakt wordt voor uitgaven voor bekendmaking van werking en acties van het SIF.

De *minister* stelt nog geen globale visie inzake het communicatiebeleid te kunnen voorleggen. Daarover kan desgevallend een debat in de commissie worden gevoerd. De minister erkent dat er in het verleden reeds inspanningen werden geleverd inzake de bekendmaking van het SIF. Het is alleszins de bedoeling om in de toekomst een zo ruim mogelijke communicatie met de bevolking op te zetten.

III. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000 (bevoegdheden minister Bert Anciaux – Stedelijk Beleid) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

DEEL III : HUISVESTING

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden

Het uitgangspunt van de voorliggende begroting 2000 blijft het realiseren van het recht op wonen, zoals dit door artikel 23 van de Belgische Grondwet en door artikel 3 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode gewaarborgd wordt : elke burger heeft het recht op een kwaliteitsvolle betaalbare woning in een aantrekkelijke woonomgeving. Om dit recht voor iedereen te kunnen realiseren, moet de overheid bijzondere inspanningen blijven leveren voor de meest woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden.

De minister merkt op dat het beleidsdomein huisvesting tevens een grote bijdrage dient te leveren aan het stedelijk beleid. Verder moet het woonbeleid in partnerschap met de lokale besturen worden ontwikkeld. De uitbouw van een efficiënt lokaal overleg zal dan ook als een belangrijke opdracht beschouwd worden.

1. Krachtlijnen van het huisvestingsbeleid

De minister licht de krachtlijnen van het komende beleid kort toe. Hij verklaart hierop meer in detail te zullen terugkomen naar aanleiding van de beleidsnota, die op 15 januari 2000 bij het parlement zal worden ingediend.

Een eerste krachtlijn is dat het aanbod van goede en aangepaste sociale woningen moet worden verhoogd. Tegen het einde van de regeerperiode moeten 15.000 extra sociale huurwoningen gerealiseerd zijn. Als een eerste stap om dit te realiseren, voorziet deze begroting in een fundamentele verhoging van het investeringsvolume van de VHM voor de nieuwbouw van sociale huurwoningen met 677 miljoen frank.

Ten tweede dient de private huurmarkt in het sociale woonbeleid te worden ingeschakeld. Een van de instrumenten daartoe is het stelsel van de huursubsidies voor particulieren die een woning huren op de privé-markt. Het bestaande stelsel zal grondig worden hervormd en zal ook toegankelijk gemaakt worden voor particulieren zonder dat een ongeschikte of onaangepaste woning moet ingehuurd worden voor een geschikte of aangepaste woning. De voorliggende begroting voorziet daarom

een belangrijke verhoging van het budget (met 300 miljoen frank).

Ten derde zullen personen en gezinnen worden gestimuleerd om woningen te verwerven en/of te renoveren. Het bestaande stelsel van tegemoetkomingen aan particulieren zal geheroriënteerd worden, zodat het meer dan nu particulieren aanzet om te investeren in bestaande woningen van slechte kwaliteit (door invulbouw of de koop en/of renovatie van woningen) binnen de kernen van steden en gemeenten.

Ten slotte moet er gewerkt worden aan de verdere verbetering van de kwaliteit van woningen en hun omgeving.

2. Toelichting bij de begroting

Middelen voor de huisvestingssector

In vergelijking met 1999 is de begroting Huisvesting gestegen met meer dan 1,1 miljard frank. De afschaffing van de Tussenkomst in de Leningslast (TIL), vorige week beslist door de Vlaamse regering, maakt in het jaar 2000 reeds een bedrag van bijna 137 miljoen frank vrij. Samen creëert dit een beleidsruimte van ongeveer 1.250 miljoen frank, die besteed moet worden aan nieuwe beleidsinitiatieven. In totaal omvat de begroting thans 12.758,6 miljoen frank aan vastleggingskredieten tegen 11.394,6 miljoen frank in 1999, of een verhoging met bijna 12 %.

Verhoging aantal sociale huurwoningen

Het grootste gedeelte van de nieuwe kredieten zal aangewend worden voor een forse verhoging van het aantal sociale huurwoningen. De subsidies voor het VHM-investeringsprogramma worden immers verhoogd met meer dan 677 miljoen frank, goed voor de nieuwbouw van ongeveer 650 sociale huurwoningen. Dit is een eerste aanzet voor de in het regeerakkoord afgesproken 15.000 bijkomende sociale huurwoningen. Het is tevens een antwoord op de resolutie van het Vlaams Parlement over de behoefte aan bijkomende sociale woningen.

Recht van voorkoop

Ter ondersteuning van het grond- en pandenbeleid en meer bepaald voor de uitoefening van het recht van voorkoop, wordt een budget uitgetrokken van 250 miljoen frank. Het grond- en pandenbeleid is

één van de hoekstenen van het sociale woonbeleid, want zonder bouwgrond kan er uiteraard niet gebouwd worden. De combinatie van een degelijke financiële ondersteuning, een actievere administratieve ondersteuning door de VHM én een vereenvoudiging van de verwervingsprocedures, moet de effectieve uitoefening van het recht van voorkoop op het terrein mogelijk maken.

Particuliere premies

Op het gebied van de particuliere premies worden er wijzigingen voorgesteld. Gelet op de geringe meerwaarde die de vorig jaar gehalveerde maandelijkse Tussenkomst in de Leningslast (TIL) nog maar bood – zowel voor de particulier als voor de overheid – heeft de Vlaamse regering vorige week beslist dit premiestelsel volledig af te schaffen. De budgettaire gevolgen van deze afschaffing komen echter pas volop tot uiting na 2002, wanneer de eerste driejaarlijkse periode voorbij is.

Eigendomssector

In de toekomst zal de nadruk in de eigendomssector gelegd worden op de verbeterings- en aanpassingspremie, waarvan de werking zal geëvalueerd worden in functie van een eventuele uitbreiding van het stelsel én van het optimaliseren van het aanbod van goedkope sociale leningen. De incentive die uitgaat van een goedkope sociale lening is veel groter dan deze van een kleine maandelijkse premie, die uiteindelijk meer verworden is tot een geschenkje zonder verdere beleidsrelevantie.

Huursubsidies

Momenteel gaat de 136,6 miljoen frank die vrijkomt ingevolge het afschaffen van de TIL, nog volledig naar de huursubsidies ter ondersteuning van het huren van een woning in de private sector. Het budget hiervoor wordt, samen met bijna 150 miljoen frank nieuwe kredieten, verhoogd tot 576 miljoen frank. Met de huursubsidies wordt echt de meest behoeftige doelgroep bereikt en het is dan ook de bedoeling om het systeem uit te breiden naar alle huurders, dus zonder dat er nog verhuisd moet worden van bijvoorbeeld een ongeschikte naar een geschikte woning. Zo is het onder andere de bedoeling te vermijden dat een huurder om financiële redenen, bijvoorbeeld omdat na renovatie de huurprijs te hoog geworden is, moet verhuizen naar een andere, misschien wel minder geschikte woning. Dergelijke nefaste neveneffecten van een beleid dienen vermeden te worden. Daarnaast zal

ook het aanzuigeffect van steden op kansarmen moeten tegengegaan worden. Ook hier kan een huursubsidie een zeer nuttig instrument zijn. Het systeem zal wel steeds zeer selectief dienen te blijven, zoniet wordt het onbetaalbaar en onbeheersbaar.

Sociale verhuurkantoren

Ook nog binnen de private huursector, ligt de geplande verhoging van de subsidies aan de sociale verhuurkantoren. Tot hiertoe werden de werkings- en personeelskosten van de sociale verhuurkantoren betaald als experimenteel project vanuit het fonds van de Huisvesting. De minister stelt voor dit onder te brengen in een afzonderlijke basisallocatie, zoals de budgettaire orthodoxie het trouwens ook voorschrijft, zodat deze subsidies een meer permanent karakter verkrijgen. Voorlopig is hiervoor 32,6 miljoen frank voorzien. Er werd echter al afgesproken dat dit bedrag bij de begrotingscontrole geëvalueerd zal worden. Het aantal erkende én betaalde sociale verhuurkantoren zal hiermee stelselmatig verhoogd worden. De bedoeling hiervan is om op een structurele manier het private woningpatrimonium in te schakelen in het sociale woonbeleid.

Financiële audit

Een laatste belangrijk nieuw initiatief is de inschrijving van 20 miljoen frank op basisallocatie 12.03 voor de uitvoering van een financiële audit van de huisvestingssector. Concreet zullen de gewestelijke financieringsstromen in de sociale huisvesting onderzocht worden, als aanzet voor een vereenvoudiging en een bijsturing of zelfs besparing.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

Algemene opmerkingen

Mevrouw *Veerle Heeren* vindt de voorgelegde begroting ontgoochelend, gelet op de budgettaire ruimte die de Vlaamse Regering zich toeëigent en op de hoge ambities die de Vlaamse regering in het regeerakkoord heeft ingeschreven. Er zijn wel een aantal nieuwe tendensen en verschuivingen in de begroting op te merken, maar nieuwe tendensen zijn niet altijd positieve tendensen. Als men de balans opmaakt van de verklaringen van de minister en van de voorliggende begroting, ontstaat de in-

druk dat men met deze minister gaat evolueren naar een nieuwe collectivistische maatschappij, waarbij de afhankelijkheid van de burger ten aanzien van de overheid enkel zal vergroten. In andere delen van Europa is men nochtans tot de bevinding gekomen dat dit systeem geen heil brengt.

De heer *Francis Vermeiren* wil er geen enkel misverstand over laten bestaan dat er angstvallig moet worden gewaakt over het recht op wonen. Op dat vlak moet er zeker nog werk verricht worden. Het te voeren beleid moet niet links of rechts zijn en moet niet geschreven worden op maat van de eigenaar of de verhuurder. Het beleid moet erop gericht zijn om iedereen zo vlug mogelijk een dak boven zijn hoofd te geven. In tegenstelling tot de vorige spreker, die een collectivistische tendens in het beleid meent te ontwaren, is de heer Vermeiren van oordeel dat met het voorgestelde beleid meer incentives aan de markt worden gegeven.

De heer *Mark Van der Poorten* benadrukt dat zijn fractie zich perfect kan terugvinden in het uitgangspunt van het recht op wonen. Om dat te bereiken zou er wel een beter evenwicht moeten bestaan tussen de verschillende sectoren. Teleurstellend in deze begroting is dat de minister in feite ingaat tegen de typische Vlaamse eigenheid, namelijk dat eenieder een eigen woning wenst te verwerven. Mits enige overheidssteun (TIL en andere) zouden zeer veel Vlamingen die droom kunnen realiseren.

De heer *Herman De Loor* benadrukt dat inzake sociale huisvesting een sociaal beleid moet worden gevoerd, dat gericht is op de zwaksten van de samenleving. In het verleden werden reeds grote inspanningen geleverd inzake de sociale huisvesting. Desondanks blijven de noden enorm groot. Dit blijkt onder meer uit de lange wachtlijsten bij de erkende vennootschappen. De spreker verheugt zich erover dat de minister zich voornemt om aan de noden tegemoet te komen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de wens om 15.000 extra woningen te realiseren. De spreker hoopt dat de inspanningen zullen worden voortgezet en dat er in de begroting 2001 nog meer middelen voor de sociale huisvesting zullen worden voorzien.

Audit

Mevrouw *Veerle Heeren* stelt vast dat in de begroting 20 miljoen frank wordt vrijgemaakt voor een audit van de financieringsstromen binnen de huisvestingssector. Zij vraagt of dit een voortzetting is van de studie macro-economische analyse van de huisvestingsinvesteringen die door de vorige minister van Huisvesting besteld werd. In welke mate is

de nieuwe audit complementair met de studie van begin dit jaar ?

De spreker merkt op dat er tijdens de voorbije legislatuur een uitgebreide audit werd georganiseerd van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. Zal dit in de volgende legislatuur ook gebeuren voor het Vlaams Woningfonds ? Het VWF is weliswaar een private instelling, maar zij werkt wel met overheidsmiddelen. De werkterreinen van de VWF en de VHM zijn zich de laatste jaren meer en meer gaan overlappen. Het is volgens de spreker ongezonder dat twee instellingen elkaar met overheidsgeld gaan beconcurreren. Wat is de visie hieromtrent van de minister ? Op welke wijze zal het instrumentarium voor het huisvestingsbeleid worden ontwikkeld en door welke bevoegde instantie ? Zullen VHM en VWF zich in de toekomst meer en meer tot dezelfde doelgroep gaan richten ?

Sociale Verhuurkantoren

Mevrouw *Veerle Heeren* stelt dat de sociale verhuurkantoren in de toekomst een belangrijke rol te vervullen krijgen om op de private huurwoningmarkt woningen voor woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden te huren. Hoe ziet de minister de verhouding tussen de Wooncode- SVK's en de SIF-SVK's ? In welke mate gaat de minister erover waken dat beiden volgens dezelfde regels zullen werken ?

De heer *Dirk De Cock* vraagt op welke wijze de Vlaamse regering de private huurmarkt bij het woonbeleid wenst te betrekken ? Wat zijn de concrete doelstellingen ?

De heer *Herman De Loor* vindt het een goede zaak dat de SVK's nauwer bij het woonbeleid worden betrokken. De middelen die hiervoor worden uitgetrokken, zouden in de toekomst wel moeten toenemen.

Volgens mevrouw *Ann De Martelaer* zijn de SVK's en de woonwinkels ontstaan omdat de OCMW's hun taak niet voldoende opnamen en onvoldoende aandacht hadden voor de sociale huisvesting. De SVK's worden nu als partners bij het beleid betrokken. Een opmerking uit die sector is dat zij nu veel beleidsvoorbereidend werk moeten verrichten, waardoor zij veel minder tijd hebben voor het werk op het terrein. Men dient vandaar voor de SVK's de nodige ruimte te creëren, zodat zij naast het beleidsvoorbereidend werk ook nog op het terrein aanwezig kunnen zijn.

Huursubsidies

Mevrouw *Veerle Heeren* stelt vast dat er wordt voorzien in een belangrijke verhoging van het krediet bestemd voor de huursubsidies met meer dan 300 miljoen frank. Anderzijds wordt er een aanzienlijke besparing doorgevoerd inzake de tussenkomst in de hypothecaire leningslast (TIL). Op die manier worden blijkbaar middelen van de eigendoms- naar de huursector verschoven. Het systeem van de huursubsidies roept bij de spreker heel wat vragen op. Wie gaat er uiteindelijk van kunnen genieten ? Wordt er een tijdslimiet ingebouwd ? Hoe hoog zal die huursubsidie zijn ? Is het een vast bedrag of is het een bepaald percentage van de te betalen huur, waarbij al dan niet rekening gehouden wordt met de hoge huurprijzen in bepaalde streken in Vlaanderen ? Hoe zal voorkomen worden dat alleen eigenaars hiervan rijker worden en het inderdaad een subsidie aan de verhuurder zal worden ? In de praktijk is al gebleken hoe moeilijk het is om te werken met richthuurprijzen.

De fractie van de spreker is ervan overtuigd dat huurtoelagen inderdaad een instrument kunnen zijn in het kader van een beleid ter bestrijding van leegstand en verkrotting in centra, waardoor het betrekken van een kwalitatieve woning kan bevorderd worden. Een huurtoelage die wordt toegekend volgens strenge criteria en beperkt in de tijd, moet gezinnen toelaten om de overstap te maken van een woning zonder comfort naar een meer kwaliteitsvolle woning die vaak ook in een hogere prijsklasse valt.

De heer *Dirk De Cock* vraagt of de minister een timing kan geven in verband met het voornemen tot een hervorming van de huursubsidies. Hoe schat de minister de toekomstige evolutie van het aantal aanvragen voor een huursubsidie in ?

De heer *Francis Vermeiren* meent dat men via de huursubsidies sneller en effectiever veel mensen kan helpen. Hij ontkent dat die subsidies ten goede komen aan de eigenaars. De spreker is ervan overtuigd dat de mensen die in het verleden huursubsidies kregen daar ook recht op hadden en dat de dossiers zeer degelijk werden voorbereid. Op een bepaald moment waren de middelen uitgeput, wat betekent dat de vraag zeer groot was. In feite is het OCMW de meest geschikte instantie om de aanvragen inzake huursubsidies te begeleiden. De spreker vraagt dat de minister het instrument van de huursubsidies blijft hanteren. Daarbij moet weliswaar de nodige controle worden ingebouwd. De controle wordt best op het niveau van het OCMW georganiseerd, omdat men daar goed vertrouwd is

met de lokale toestand en met die van de aanvragers.

Tegemoetkoming in de hypothecaire leningslast (TIL) – Verzekering tegen inkomensverlies

Mevrouw *Veerle Heeren* stelt vast dat de TIL-kredieten voor nieuwe aanvragen volledig worden geschrapt. De minister verklaarde zelf dat de 2,2 miljard frank die voorbehouden was voor tegemoetkomingen aan particulieren volledig zal worden doorgeschoven naar de huursector, en meer bepaald naar de huursubsidies. Het betreft hier volgens de spreker een fundamenteel discussiepunt. In 1988 gaf de Vlaamse overheid nog 5,234 miljard frank uit aan premies voor de bouw, koop of sanering van een woning voor niet minder dan 31.487 begunstigden. De toenmalige minister van Huisvesting *De Batselier* schafte, wellicht onder druk van de hoge intrestvoeten begin van de jaren negentig, de premies af en verving ze door een tussenkomst in de rentelast. Hoe dan ook was dit een besparingsmaatregel, want het bedrag van de uitbetaalde tegemoetkomingen daalde op nauwelijks 6 jaar tijd naar nog amper 1,7 miljard frank en het aantal begunstigden halveerde in dezelfde periode. Vooral de nieuwbouwers waren hiervan de dupe, want waar midden de jaren tachtig nog bijna 70% van de premies naar bouwers ging, daalde het aandeel tot amper 24,6% in 1997. De vorige minister van Huisvesting *Leo Peeters* deed er midden vorig jaar nog een schepje bovenop door de toch al sterk gereduceerde tegemoetkomingen nog eens te halveren, zodat uiteindelijk nog amper 700 miljoen frank werd uitbetaald ter ondersteuning van de bouwactiviteiten in Vlaanderen. Vorig jaar werden in Vlaanderen nog amper 26.733 vergunningen voor nieuwe woningen en appartementen afgeleverd. Dit is ongeveer 5.000 tot 7.000 minder dan de voorbije drie jaar en ongeveer 14.000 minder dan in de topjaren 1993 en 1994. Er is bijgevolg een duidelijk parallellisme tussen de omvang van de overheidstussenkomst en het aantal afgeleverde bouwvergunningen.

De spreker merkt op dat de minister beslist heeft om de tegemoetkoming in de rentelast volledig af te schaffen, zonder iets in de plaats te stellen voor de eigendomssector. Die beslissing komt bijzonder ongelegen aangezien de rentevoeten voor de hypothecaire leningen sinds enkele maanden weer fors aan het oplopen zijn en de grondprijzen vooral in Limburg en West-Vlaanderen spectaculair stijgen. Als schamplapje voor de ondersteuning van de eigendomssector wordt nu de verzekering tegen inkomensverlies gehanteerd. Het biedt een beperkte vorm van veiligheid voor kandidaat-bouwers, maar

dat is ruimschoots onvoldoende om jonge gezinnen nog de stap te laten zetten tot de belangrijkste investering in hun leven. Hoe gaat men kandidaat-eigenaars op de hoogte brengen van het systeem? Hoe gaat men de banken motiveren om de aanvragers van een hypothecaire lening te informeren over het bestaan van de verzekering? Wordt er ook gedacht aan een uitbreiding van deze groep?

De spreker merkt op dat de minister de extra middelen wil gebruiken om het probleem van leegstand en verkrotting in de centra op te lossen. Het zou gaan over 300.000 woningen van slechte kwaliteit. De voormalige ministers *De Batselier* en *Peeters* hanteerden dit cijfer ook al. Ondertussen is er een beleidslijn uitgezet om hieraan te verhelpen. Het probleem is vandaag nog steeds aanwezig, maar men moet ook durven aangeven dat het niet in absolute getallen blijft stijgen.

De spreker verwijst ten slotte naar het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat voorziet dat er de volgende 10 jaar bijna 400.000 nieuwe woningen bijkomen in Vlaanderen. Dit aantal zal nooit gerealiseerd kunnen worden indien men de Vlaamse gezinnen met een beperkt inkomen geen steuntje in de rug geeft, zeker niet nu ook de grondprijzen stijgen. De spreker pleit ervoor dat er in het huisvestingsbeleid meer op maat wordt gewerkt, waarbij men specifieke maatregelen kan treffen die aangepast zijn aan de eigenheid van iedere streek.

De heer *Leo Peeters* verklaart dat hij in de vorige regering als minister van Huisvesting de TIL heeft gehalveerd. Dat was gerechtvaardigd omdat er de laatste jaren een enorme rentedaling had plaatsgevonden. Daardoor was de tussenkomst die moest betaald worden ook veel kleiner geworden dan de tussenkomst die oorspronkelijk van toepassing was. De spreker stelt dat de halvering van de TIL tevens gekoppeld was aan de invoering van een alternatief, namelijk de verzekering tegen inkomensverlies. Op die manier werd een vangnet gecreëerd voor mensen die ingevolge bepaalde omstandigheden (bijvoorbeeld werkloosheid) hun hypothecaire lening niet meer konden afbetalen.

De heer *Peeters* merkt op dat de TIL niet bedoeld was voor rijke mensen. Om een tussenkomst te bekomen mocht men niet meer verdienen dan een netto-belastbaar inkomen van 1,2 miljoen frank. Het gaat dus om gewone mensen met een bescheiden inkomen, die met enige steun een huisje konden verwerven. Uit ervaring in de gemeente van de spreker blijkt dat veel van die mensen een oude woning opkopen en renoveren en daarbij gebruikmaken van de TIL. Die tussenkomst werd selectief

toegekend. In principe geldt ze voor een periode van 3 jaar. Als men echter beneden een bepaalde inkomensgrens blijft, kan de tussenkomst verlengd worden voor een langere periode tot maximum 6 jaar. Voor veel mensen is dit dus geen futiliteit maar een belangrijke premie die ze maandelijks ontvangen. Door de afschaffing van de TIL vervalt nu dat steuntje in de rug voor de mensen die minder dan 1,2 miljoen frank netto verdienen.

De afschaffing van de TIL heeft nog andere effecten. In de gemeente van de spreker werden er bijvoorbeeld gemeentelijke premies toegekend aan diegenen die ook recht hadden op premies vanwege het Vlaamse Gewest. De gemeente wil bijvoorbeeld de renovatie van oude woningen stimuleren en verschaft daarvoor extra premies aan mensen die al een renovatiepremie vanwege het Vlaamse Gewest krijgen. Door het vervallen van de gewestelijke premie zullen die mensen ook geen beroep meer kunnen doen op de gemeentelijke premie. De spreker vraagt dat men zich nog eens goed zou bezinnen vooraleer men de TIL definitief zou afschaffen.

Mevrouw *Ann De Martelaer* wenst zich aan te sluiten bij het betoog van de heer Peeters. Ook zij waarschuwt voor de financiële gevolgen voor de betrokkenen van het plots afschaffen van lopende premies.

De heer *Dirk De Cock* vraagt of de verzekering tegen inkomensverlies voldoet aan de verwachtingen.

Investeringsprogramma sociale huur- en koopsector

Mevrouw *Veerle Heeren* merkt op dat er voor het eerst in de geschiedenis van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij een ontkoppeling wordt doorgevoerd tussen de investeringsprogramma's van de sociale huur- en koopsector. Het investeringsprogramma voor de huursector wordt opgetrokken van 3.039 miljoen frank naar 4.897 miljoen frank, terwijl dit van de koopsector zelfs verminderd wordt met 60 miljoen frank tot een bedrag van 3.039 miljoen frank. Hiermee wordt gebroken met een jarenlange traditie en met de politieke afspraken die aan de basis lagen van de oprichting van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij om jaarlijks evenveel te investeren in de eigendoms- als in de huursector.

De CVP-fractie ondersteunt de verhoging van het investeringsprogramma voor de huurmaatschappijen, maar wijst er toch op dat de overheid viermaal meer subsidies steekt in een huurwoning dan in

een koopwoning. De fractie vindt bovendien de bevrozing van het investeringsprogramma voor de eigendomssector bijzonder ongelukkig, omdat het juist op een moment gebeurt dat de wachtlijsten bij de koopmaatschappijen langer dan ooit zijn.

Het loslaten van de eigendomssector heeft volgens mevrouw Heeren ook zware gevolgen voor de private huurmarkt. Volgens de Vlaamse Confederatie voor de Bouwnijverheid betekent 1% meer eigenaars al 15.000 minder huurders, met andere woorden een ontlasting van de private huurmarkt met ongeveer 2,5%. Door een kleiner aanbod van eigendomsverwerving zal uiteraard de druk op de huurmarkt nog vergroten. Zelfs met richtprijzen zullen de huurprijzen niet in de hand kunnen gehouden worden. Bovendien zal die trend nog versterkt worden door de uitbreiding van de huursubsidies, wat dreigt te leiden naar een regelrechte subsidiëring van de pandjesmelkers. Is dit wel een opdracht van de Vlaamse overheid?

De spreker is zich ervan bewust dat het ideaal van de eigen woning niet voor iedere Vlaming weggelegd is, zelfs niet met een substantiële steun vanwege die overheid. Om die reden steunt zij alle maatregelen die ertoe bijdragen dat deze mensen een betaalbare huisvesting in woningen van voldoende kwaliteit gewaarborgd wordt. Het recht op wonen moet immers voor iedere Vlaming gelden, ongeacht zijn inkomen.

De CVP-fractie zal blijven ijveren voor maximale inspanningen vanuit de overheid om zoveel mogelijk Vlamingen in de mogelijkheid te stellen om eigenaar te worden. Eigenaars besteden immers meer zorg aan hun eigendom. Bovendien hebben studies uitgewezen dat de globale huisvestingsfactuur voor eigenaars gedurende gans hun leven beduidend lager uitvalt dan voor wie levenslang huurder blijft. Ook zorgt een eigenaar van een woning via zijn afbetaling in de feiten voor een bijkomend pensioen. Op het moment dat de eigenaar pensioengerechtigd is, is de lening afbetaald waardoor het reële inkomen merkkelijk toeneemt ten opzichte van diegenen die tijdens hun actieve loopbaan geen woning hebben verworven.

Mevrouw Heeren besluit dat er nieuwe en voldoende hoge premies ingevoerd moeten worden om de bouw en aankoop van woningen te stimuleren. Deze maatregel moet gepaard gaan met een verlaging van de registratierechten op de eerste woning. Daardoor wordt de mobiliteit aangemoedigd en worden maatregelen mogelijk om de prijzen van bouwgronden binnen de perken van het redelijke te houden.

De heer *Dirk de Cock* verwijst naar het voornemen van de regering om 15.000 extra sociale huurwoningen te realiseren. Het budget wordt daarvoor opgetrokken van 3 tot 4,8 miljard frank. Deze verhoging moet leiden tot 630 extra sociale huurwoningen. Kan de minister verduidelijken welke de toekomstige evolutie zal zijn van de middelen bestemd voor sociale huurwoningen ?

Ook de heer *Francis Vermeiren* vraagt verduidelijking over de 15.000 extra sociale woningen. Er wordt nu 677 miljoen frank vrijgemaakt om 630 woningen te realiseren. De spreker verwijst naar de motie van aanbeveling, die tijdens de vorige legislatuur naar aanleiding van het themadebat Armoede en Uitsluiting werd aangenomen. Daarin wordt een cijfer van 40.000 extra sociale woningen vooropgesteld, te realiseren tegen 2004.

Volgens de heer *Herman De Loor* zal men er helaas nooit toe kunnen komen dat iedere Vlaming over een eigen woning beschikt. Bepaalde categorieën zullen ondanks alle inspanningen aangewezen blijven op de huurmarkt.

De heer *Mark Van der Poorten* verwijst naar het feit dat iedere Vlaming eigenlijk een eigen woning wenst te verwerven. Met enige overheidssteun kan dat ook voor zeer veel Vlamingen gerealiseerd worden. Zonder overheidssteun blijven velen echter aangewezen op de private of de sociale huurmarkt. Dat brengt kosten met zich mee voor de overheid. De spreker verwijst naar studies waaruit gebleken is dat een sociale koopwoning voor het Vlaamse Gewest heel wat voordeliger uitvalt dan een sociale huurwoning.

De spreker verwijst naar de 15.000 extra sociale woningen die in het regeerakkoord worden aangekondigd. Daarnaast verwijst hij naar het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, waarin een taakstelling wordt vooropgesteld van 400.000 nieuwe en 300.000 te renoveren woningen, te realiseren in een periode van 10 jaar. Over 6 jaar is die periode van 10 jaar beëindigd. De spreker vraagt hoe de regering die doelstellingen wil realiseren, gelet op de beperkte beschikbare middelen, op de beperkte termijn die nog rest en vooral op de moeilijke administratieve procedures die moeten doorlopen worden vooraleer een project effectief van start kan gaan.

Mevrouw *Ann De Martelaer* vindt dat men de voorkeur moet geven aan sociale huurwoningen boven sociale koopwoningen. Om in een koopwoning te investeren moet men toch al over enig kapitaal beschikken. De sociale huisvesting moet zich

richten op de mensen die uit de boot dreigen te vallen en die op sociale huurwoningen zijn aangewezen. Het verwerven van een eigen woning komt pas op de tweede plaats.

De heer *Mark Van der Poorten* reageert hierop met de bedenking dat er in de sociale huursector veel mensen zitten die daar eigenlijk niet meer thuishoren. Mits een klein steuntje in de rug kunnen ze terecht in de sociale koopsector, waardoor zij in de huursector plaats kunnen maken voor diegenen die het echt nodig hebben. In die zin kunnen de huur- en de koopsector perfect complementair zijn.

Versnippering van de kredieten

De heer *Francis Vermeiren* meent dat men voorzichtig moet zijn met het versnipperen van de beschikbare kredieten. Door dergelijke versnippering ontstaan allerlei kleine initiatieven die op zich wel goed bedoeld zijn, maar die uiteindelijk niet echt probleemoplossend werken. Volgens de spreker moeten de inspanningen geconcentreerd worden op enerzijds de huursubsidies en anderzijds op het stimuleren van de verwerving van een woning. Wat dit laatste betreft zal de minister moeten aandringen op een globaal beleid vanwege de Vlaamse (en de federale) regering, waarbij ook een aantal fiscale en andere hinderpalen (bijvoorbeeld de hoge registratierechten) om momenteel een woning te verwerven, uit de weg worden geruimd. De spreker besluit dat de beschikbare kredieten zo veel mogelijk moeten worden geglobaliseerd om zichtbare resultaten op het terrein te bekomen.

De heer *Herman De Loor* roept op tot voorzichtigheid wat het pleidooi voor belastingvermindering betreft. De bevolking verwacht inzake het woonbeleid een sociale politiek. Als men de belastingen drastisch vermindert of de registratierechten afschaft, beschikt men niet meer over de nodige middelen om een sociaal beleid te voeren.

Grond- en pandenbeleid – recht van voorkoop

Mevrouw *Veerle Heeren* merkt op dat er in het kader van het recht van voorkoop een krediet voorzien wordt van 250 miljoen frank. Op welke wijze wenst de minister dit recht van voorkoop te promoten ? Uit recente berichten is immers gebleken dat het recht van voorkoop bijzonder weinig wordt toegepast. Is dit inderdaad een nuttig instrument in streken met hoge woning- en grondprijzen ? De dure bouwgrond is niet langer een fenomeen dat zich enkel voordoet in de Brusselse Rand, maar bijvoorbeeld ook in grensstreken en in

andere gebieden van Vlaanderen. Het fenomeen van de dure bouwgrond kan men niet enkel oplossen via een instrument zoals het recht van voorkoop. Daarvoor zijn volgens de spreker veel ingrijpender maatregelen nodig, waarbij ook de minister van Ruimtelijke Ordening dient betrokken te worden. Wat zijn de plannen daaromtrent ?

De heer *Dirk De Cock* vraagt welke de concrete doelstellingen zijn in verband met het recht van voorkoop.

Sociale mix

Mevrouw *Veerle Heeren* vraagt hoe de minister die sociale mix kan realiseren wanneer er geen middelen zijn om sociale koopwoningen te realiseren. Zal de minister zich richten tot de private promotoren en de sociale koopmaatschappijen opdoeken ? De spreker stelt op het werkveld alleen vast dat de bevolking en vele gemeentebesturen huiverig staan tegenover exclusieve wijken van sociale huurwoningen. Op welke wijze gaat de minister gemeenten verplichten om toch nog sociale huurwoningen toe te laten op hun grondgebied, als er geen mogelijkheid meer wordt gecreeërd voor sociale koopwoningen ? De spreker merkt nog op dat er in Vlaanderen een spreidingsbeleid inzake de sociale woningen moet komen, zodat niet alleen de grote steden en enkele gemeenten de verantwoordelijkheid moeten dragen voor een probleem dat de gehele samenleving aangaat.

De heer *Dirk De Cock* vraagt welke de concrete doelstellingen zijn in verband met de kleinschalige, inbreidingsgerichte (invul)projecten. Over hoeveel projecten gaat het en waar zullen ze worden gerealiseerd ? Welke criteria zullen worden gehanteerd bij de selectie ?

De heer *Herman De Loor* stelt dat men voorzichtig moet zijn met het afbreken van grootschalige sociale woonblokken. Renovatie van dergelijke blokken en het uitbreiden van de ruimtes (door bijvoorbeeld samenvoeging van twee appartementen tot één appartement) kan eveneens een oplossing bieden. Dit is bijvoorbeeld gebleken naar aanleiding van het werkbezoek dat de commissie vorig jaar bracht aan een aantal huisvestingsinitiatieven in het Gentse.

De heer *Francis Vermeiren* kan die stelling niet bijtreden. Als een gebouw te oud en te groot is, is het meer aangewezen en goedkoper om het af te breken.

Ook mevrouw *Veerle Heeren* is van oordeel dat sommige oudere projecten beter kunnen worden afgebroken. Met de middelen die voor de renovatie van bepaalde projecten moeten worden uitgetrokken, kan men een volledig nieuw gebouw realiseren.

De heer *Tuur Van Wallendael* vindt dat er problemen zijn met de inplanting van bepaalde huisvestingsprojecten. Sommige rijke gemeenten weigeren bijvoorbeeld sociale huisvestingsprojecten op hun grondgebied. Een ander probleem is dat de reeds ingeplante sites van sociale woonwijken in de steden zelf niet goed verspreid zijn. In de rijkere buurten zal men dergelijke woonwijken niet terugvinden. Nochtans lijkt dit een geschikt terrein om huisvestingsprojecten in te planten. In andere wijken lijken de projecten zich dan weer op te stapelen. In die buurten zijn de bewoners als het ware oververzadigd van de sociale huisvesting, hoewel er objectief gezien in die buurten nog wel vraag naar sociale woningen kan bestaan.

De spreker heeft eveneens bedenkingen bij het feit dat grootschalige projecten vaak ingeplant worden zonder enige voorbereiding en begeleiding van de wijkbewoners. Dat leidt tot gespannen situaties in buurten waar er al veel sociale huisvesting bestaat en waar dan plots enkele honderden gezinnen bijkomen die doorgaans behoren tot één bepaalde bevolkingsgroep. Dat gaat met grote spanningen gepaard. Vandaar vraagt de spreker om meer aandacht te hebben voor de sociale mix.

Kwaliteit van de woningen

De heer *Dirk De Cock* vraagt welke de kwantitatieve doelstellingen zijn in verband met de verbetering van de kwaliteit van de bestaande woningen. Hij verwijst naar de toelichting bij de begroting, waaruit blijkt dat Vlaanderen kampt met een harde kern van 300.000 slechte woningen. Hoe denkt de Vlaamse regering die gigantische opdracht aan te vatten ?

Verantwoordelijkheid van de gemeentebesturen

De heer *Francis Vermeiren* merkt op dat de gemeentebesturen en de burgemeesters overstelpt worden met allerlei richtlijnen en opgelegde taken inzake het huisvestingsbeleid. De lokale besturen zitten daardoor in een keurslijf van verplichtingen en verantwoordelijkheden.

De heer *Herman De Loor* vindt het een goede zaak dat het woonbeleid gestalte moet worden ge-

geven in partnerschap met de lokale besturen. Hij wijst op de toestand waarbij reeds uitgeruste sociale bouwgronden niet aangesneden worden, terwijl men elders projecten opstart waar er nog geen infrastructuur aanwezig is. Op dat vlak moet er een betere afstemming komen. Hier kunnen de lokale besturen een belangrijke rol spelen, omdat zij de lokale situatie het best kennen.

Mevrouw *Ann De Martelaer* is van oordeel dat men de gemeenten als een verplichte partner inzake het woonbeleid moet beschouwen. Terwijl veel mensen een sociale woning in de grote steden moeten zoeken, zijn er veel kleinere gemeenten die inzake sociale huisvesting geen enkele inspanning doen. Dat gebeurt overigens bewust omdat men de mensen die op sociale huisvesting aangewezen zijn liever kwijt dan rijk is. Dat is voor de spreker onaanvaardbaar.

Omslachtige administratieve procedures in de huisvestingssector

Volgens de heer *Mark Van der Poorten* verloopt er tussen de 5 à 7 jaar tussen de prospectie van een project en de effectieve realisatie ervan. Dat heeft te maken met allerlei opgelegde procedures die er moeten gevolgd worden en met problemen die verband houden met de verwerving van gronden (o.m. onteigening van versnipperde eigendommen). Om sneller te werken moeten er een aantal proceduren en voogdijregels worden afgeschaft. De huisvestingsmaatschappijen moeten meer autonomie krijgen en geresponsabiliseerd worden. Ook is het nodig dat er in de Vlaamse regering werk wordt gemaakt van een coördinatie van de initiatieven van de regering naar de lokale besturen.

2. Antwoorden van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden

Ontbreken van beleidsnota

De minister merkt op dat de tussenkomsten van de commissieleden zich minder op de begroting hebben toegespitst dan wel op het geheel van het woonbeleid. De leden hebben blijkbaar behoefte aan een beleidsnota, maar het Reglement van het Vlaams Parlement schrijft zelf voor dat die pas zes maanden na het aantreden van de regering moet worden ingediend. Dit lijkt ook logisch vermits het schrijven van een beleidsnota, die de beleidslijnen voor het geheel van de legislatuur uittekent, heel wat tijd in beslag neemt. De minister belooft alvast

dat de antwoorden op de tussenkomsten van de leden in de beleidsnota aan bod zullen komen.

Versnippering van de middelen

De minister stelt dat deze begroting voor een stuk het vroeger geleverde werk voortzet. Het nieuwe aan deze begroting is dat er een begin wordt gemaakt van de bundeling van kredieten en het tegengaan van de versnippering. Uiteindelijk zijn er drie instrumenten om zo veel mogelijk mensen zo snel mogelijk aan een woning te helpen : de premies (huursubsidies, renovatiepremie's), de goedkope sociale leningen (via VHM of VWF) en de bouw en renovatie van huur- en koopwoningen.

Tussenkomst in de hypothecaire leningslast (TIL)

De minister verklaart dat de halvering van de TIL onder de vorige regering vooral was ingegeven door budgettaire problemen en niet zozeer omwille van de rentedaling. De halvering van de TIL ging gepaard met een goede alternatieve maatregel, met name de verzekering tegen inkomensverlies.

De minister gaat er niet vanuit dat een maandelijks, relatief kleine tussenkomst het beste instrument is om een woning te verwerven. Een sterker middel tot eigendomsverwerving is ofwel het geven van een substantiële (renovatie)premie bij de aanvang ofwel een goedkope sociale lening.

Het is absoluut niet de bedoeling om de nog lopende TIL-premie's zonder meer af te schaffen. De lopende engagementen worden dus nageleefd. Alle aanvragen die momenteel binnen zijn zullen nog behandeld worden.

Wat de opmerking over de koppeling van gemeentelijke premies aan de TIL betreft, merkt de minister op dat men het gemeentelijk reglement kan aanpassen en koppelen aan bijvoorbeeld de gewestelijke renovatiepremie's.

De minister merkt nog op dat er door de afschaffing van de TIL 136 miljoen frank vrijkomt. Dat geld kan nu voor andere instrumenten worden gehanteerd. Door de afschaffing van de TIL vervalt ook een immens administratief werk, want maandelijks moest voor al die mensen een uiteindelijk beperkt bedrag worden overgeschreven. Bovendien is de afschaffing van de TIL een aanzet tot een versterkte bundeling van de middelen, zoals door de heer Vermeiren gevraagd.

Verhouding huur- en koopsector

Onder meer mevrouw Heeren heeft gesteld dat er in deze begroting een onevenwicht is ontstaan tussen de huur- en de koopsector. De minister beaamt dat er in de begroting een sterkere verhoging van de middelen voor de huursector werd opgenomen. Op basisallocatie 81.01 van programma 62.4 werd inderdaad een verhoging van 677,1 miljoen frank ingeschreven, die bestemd is voor investeringen van de VHM in de huursector. Aan de middelen voor de eigendomssector werd in de begroting niet geraakt. In die zin kan men wel stellen dat de verhouding huur- en koopsector gewijzigd is ten voordele van de huursector. Anderzijds moet men vaststellen dat inzake stads- en dorpsherwaardering de huurprojecten (b.a. 63.66) aflopend zijn. De middelen die daar vrijkomen worden overgeheveld naar de koopprojecten (b.a. 63.67). Op die manier wordt het evenwicht gedeeltelijk hersteld. In 2001 zal daardoor bij constant beleid een bedrag van 400 miljoen frank naar de eigendomssector zijn overgeheveld.

Verhouding VHM – VWF

De minister verklaart verbaasd te zijn over het wantrouwen dat er tussen beide instellingen heerst. Hij stelt verder dat het VWF wel degelijk gecontroleerd wordt en hij ontkent dat er tegenwerking zou zijn om controles uit te voeren.

Het VWF heeft volgens de minister een belangrijke rol te vervullen. Hij verwijst naar het feit dat er bij het VWF nog reserves aanwezig zijn die in het verleden niet werden aangewend. Samen met de minister van Begroting en in overleg met het VWF, zouden die reserves op basis van een degelijk programma kunnen worden geactiveerd. Indien het VWF daarmee kan instemmen, ontstaat er een stevig extra bedrag om goedkope leningen tot stand te brengen met het oog op eigendomsverwerving. Ook via deze weg wordt het evenwicht tussen huur- en eigendomssector hersteld. Men moet met andere woorden het geheel in ogenschouw nemen en zich niet blindstaren op één basisallocatie. De minister wil noch de huur- noch de koopsector bevoordelen, hoewel hij er persoonlijk van overtuigd is dat de grootste noden zich in de huursector situeren.

Instrumenten van het woonbeleid

Volgens de minister moeten alle mogelijke instrumenten van het woonbeleid worden ingeschakeld. Hij verwijst naar een bepaling uit de Vlaamse

Wooncode dat sociale huurwoningen slechts na een periode van 15 jaar op de markt mogen worden gebracht. De minister vraagt zich af of het in sommige gevallen niet aangewezen is om de mogelijkheid van een snellere verkoop te creëren, op voorwaarde uiteraard dat de vrijgekomen middelen opnieuw voor de sector worden aangewend. Dat hoeft niet noodzakelijk te betekenen dat die middelen opnieuw binnen dezelfde maatschappij worden geïnvesteerd. Soms kan het zelfs aangewezen zijn om dat niet te doen.

Sociale mix

De minister kent deze problematiek goed vermits hij voorzitter was van de oudste sociale huisvestingsmaatschappij van het land, de Brusselse Haard. Omdat andere Brusselse huisvestingsmaatschappijen vaak marginale mensen werden, werd de Brusselse Haard een aantrekkingspool voor mensen die nergens anders terecht konden. Dat heeft uiteindelijk tot onleefbare situaties geleid. Ook Antwerpen en sommige andere steden kennen sociale woonwijken die allerm minst haarden zijn van solidariteit en verdraagzaamheid.

De minister vindt dat aan de sociale huisvestingsmaatschappijen binnen een af te spreken kader een grotere verantwoordelijkheid kan worden toegekend met betrekking tot de toewijzing van sociale woningen. Men moet dan wel de deur kunnen sluiten voor willekeur. Verder wil de minister meer werken met kleinschalige invulprojecten en stoppen met grootschalige projecten.

Die kleinschalige invulprojecten moeten via het lokaal overleg worden gerealiseerd. Om de projecten te financieren zijn er drie instrumenten : de saneringspremie, de huursubsidie en de sociale leningen via het VWF.

Lokaal overleg inzake woonbeleid – rol van de opdrachthouders

De minister vindt dit overleg zeer belangrijk. Hij is wel terughoudend om gemeenten te verplichten om aan sociale huisvesting te doen. De rode draad doorheen het regeerakkoord is immers dat men de gemeenten als partners bij het beleid wil betrekken in plaats van hen te bevoogden.

Ook de opdrachthouders voor de sociale huisvesting hebben volgens de minister in dat lokaal overleg een essentiële rol te vervullen. De opdracht houder moet minder een controlerende rol hebben dan wel een stimulerende en coördinerende rol.

Welke gevolgen heeft dit dan voor het statuut van de opdrachthouder? Volgens de VHM moeten dat ambtenaren van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij zijn. Op zich heeft de minister daar niets op tegen, maar hij wil wel de garantie dat zij niet alleen als toezichthouder of controleur gebruikt worden. Zij moeten integendeel het stimuleren van het lokaal overleg als hoofdrol krijgen. Dat zal noodzakelijk zijn om de strijd aan te gaan tegen de woningen van slechte kwaliteit en om de invulprojecten tot stand te brengen.

Vereenvoudiging van procedures

De minister beaamt dat de te volgen procedures veel te omslachtig en te moeilijk zijn. Hij kondigt aan dat er op korte termijn vereenvoudigingen zullen worden voorgesteld. Zo kan men er bijvoorbeeld aan denken het schattingsverslag af te schaffen. Ook wordt er gestreefd naar een grotere responsabilisering van de sociale huisvestingsmaatschappijen via de beheersovereenkomsten die de VHM met de verschillende huisvestingsmaatschappijen zal afsluiten.

Realisatie van 15.000 extra sociale woningen

Verschillende leden hebben gevraagd hoe de Vlaamse regering dit voornemen wil realiseren. Zij wezen o.m. op de tijdrovende procedures en op het gebrek aan ruimte voor woningbouw. Er is in dit verband een duidelijke samenhang met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Binnen het RSV zijn er nog heel wat uitbreidingsgebieden voorzien. Die worden momenteel door de VHM gescreend om daar eventueel sociale woonprojecten op te realiseren. Een en ander gebeurt in overleg met de minister van Ruimtelijke Ordening.

Anderzijds wijst de minister erop dat de ambitie om 15.000 extra sociale woningen te bouwen slechts kan gerealiseerd worden als er daarvoor voldoende middelen aanwezig zijn. De Vlaamse regering beschikte bij het opmaken van deze begroting over een beleidsruimte van ongeveer 13 miljard frank. Van die beleidsruimte ging er ongeveer 10% naar de sociale huisvesting, zodat men kan stellen dat die sector van de regering zeker de nodige aandacht heeft gekregen. Mogelijk kunnen er naar aanleiding van de begrotingscontrole nog extra middelen worden vrijgemaakt.

Indien de begroting voor huisvesting jaarlijks met één miljard frank zou kunnen toenemen, dan beschikt men op 5 jaar tijd over cumulatief 15 miljard frank extra. De minister weet echter niet of een dergelijke groei van de middelen haalbaar is. Met

minder dan de helft ervan zou hij alleszins geen genoeg kunnen nemen. De minister is ervan overtuigd dat het mogelijk is om de 15.000 sociale woningen – rechtstreeks of onrechtstreeks – te realiseren. Dat aantal kan zelfs hoger liggen als er bijvoorbeeld extra impulsen komen vanwege het VWF of als er vanuit het SIF extra middelen kunnen gaan naar de ondersteuning van de woonfunctie in steden. De minister verwijst eveneens naar de aangekondigde audit van de financieringsstromen in de huisvestingssector. Daar moet ook uit blijken waar welke middelen eventueel nog kunnen worden vrijgemaakt. De minister besluit dat de 15.000 sociale woningen niet noodzakelijk via de VHM of via het VWF moeten worden gerealiseerd. Ook via andere wegen kunnen er bijdragen worden geleverd om het doel te bereiken.

Huursubsidies

De minister verklaart dat hij over het stelsel van de huursubsidies meer duidelijkheid zal verschaffen in de beleidsnota. Het bestaande systeem zal alvast worden verlengd. Daarnaast worden er in basisallocatie 34.03 extra middelen ingeschreven in de begroting 2000, bestemd voor huursubsidies en installatiepremies. Het gaat om een extra bedrag van 340 miljoen frank dat bestemd is voor de uitbreiding van het systeem. Het aantal aanvragen voor installatiepremie en huursubsidie wordt geraamd op twee keer 4000 dossiers.

Volgens de minister moet met die middelen meer mogelijk zijn dan louter het bestaande systeem uitbreiden. Men zou de middelen doelgericht en wijkgericht kunnen hanteren in het kader van de stedelijke problematiek. Men kan zich dan op bepaalde wijken concentreren, waarbij de verschillende middelen, ook de federale, op elkaar worden afgestemd. In plaats van de middelen te versnipperen over geheel Vlaanderen, kan men ze beter bundelen zodat men snel en efficiënt kan optreden in wijken waar er echt behoefte aan is.

De minister besluit dat de huursubsidie doelgericht moet ingezet worden. Het extra bedrag van 340 miljoen frank volstaat immers niet om de huursubsidie voor iedereen open te stellen.

Verzekering tegen inkomensverlies

De minister verklaart dat het gaat om 8000 dossiers per jaar, hetgeen overeenkomt met een bedrag van 52,5 miljoen frank. Dat bedrag werd ingeschreven op basis van de prognoses van de administratie. De minister wil laten onderzoeken of door meer ruchtbaarheid te geven aan dit stelsel een grotere vraag

kan ontstaan. Het gaat immers om een nuttig instrument.

Sociale verhuurkantoren (SVK)

De minister verklaart dat het de bedoeling is om meer SVK's te erkennen en te betoelagen. De SVK's beheren momenteel zo'n 2000 woningen. Er zijn 24 SVK's erkend en 13 worden ook gesubsidieerd. Het is de bedoeling het aantal gesubsidieerde SVK's minimaal te verhogen tot de 24 erkende. De SVK's worden thans beschouwd als een volwaardige huisvestingspartner en zijn als dusdanig ook opgenomen in de Vlaamse Wooncode. Verdere financiële ondersteuning is absoluut vereist om de continuïteit van hun werking en verhuuractiviteiten te kunnen verzekeren.

Wat het verschil tussen de SIF-SVK's en de Wooncode-SVK's betreft, stelt de minister dat de SIF-SVK's tijdelijk zijn en dat zij geïntegreerd moeten worden. Hij erkent verder het belang van de woonwinkels. Daarover is er al overleg geweest met het VOB. Het is de bedoeling om daaromtrent een decretaal kader te creëren. De woonwinkels zijn daarvoor alleszins vragende partij.

Communicatie en promotie inzake de mogelijkheden van het woonbeleid

Verschillende sprekers hebben gewezen op het feit dat de diverse mogelijkheden inzake het woonbeleid onvoldoende bekend zijn bij de bevolking. De minister kan zich bij die opmerkingen aansluiten. Het is volgens hem een illusie te denken dat de bevolking weet waar zij recht op heeft. Het zou voor de bevolking duidelijker moeten zijn wie met wat bezig is. Een betere communicatie en promotie is dus nodig. In het kader van de algemene middelen voor communicatie kunnen daarvoor de nodige kredieten worden voorzien. Daarvoor is meer bepaald een krediet van 14 miljoen frank beschikbaar.

3. Replieken

De heer *Francis Vermeiren* wenst terug te komen op de tussenkomsten inzake de TIL. Aan de hand van een brochure van de administratie Huisvesting heeft hij berekend op welke tussenkomst een gezin met een inkomen tot 850.000 frank kan aanspraak maken. Het gaat om een gezin met 2 kinderen dat zuinig omspringt met de open ruimte en daarvoor nog een extra steuntje krijgt. Verder werd er rekening gehouden met wat dat gezin zou krijgen als

rentelast op maandbasis gedurende 3 jaar, verlengbaar met 3 jaar indien een hernieuwing wordt verkregen. Op basis van deze gegevens kan dat gezin aanspraak maken op een totaal basisbedrag van 135.000 frank. Dat moet gedeeld worden door 72, waardoor een maandelijks aflossing wordt verkregen van afgerond 2.000 frank. Als men dat vermenigvuldigt met 12 komt men op een jaarlijkse tussenkomst van afgerond 24.000 frank. Over 3 jaar betekent dat een bedrag van 72.000 frank. Indien de verlenging met 3 jaar wordt toegestaan, bedraagt de tussenkomst voor dat doorsnee gezin in totaal 144.000 frank.

De spreker verwijst naar de toelichting van de minister bij de begroting. Die stelde dat het bestaande stelsel van tegemoetkomingen aan particulieren zal worden geheroriënteerd, zodat het meer dan nu particulieren aanzet om te investeren in bestaande woningen van slechte kwaliteit en dit binnen de kernen van de steden en gemeenten. De spreker neemt als voorbeeld een renovatiepremie die bij benadering 144.000 frank bedraagt. In dit voorbeeld zou de persoon in kwestie geholpen zijn met een bedrag van 8.600 frank per jaar. Als die persoon immers van bij de aanvang het bedrag van 144.000 frank ontvangt in plaats van er 6 jaar op te moeten wachten, moet die persoon van in het begin 144.000 frank minder gaan lenen. Aan een rentevoet van 6% wint men dan 8.640 frank. De spreker besluit uit dit voorbeeld dat men de zaken pragmatisch moet benaderen en berekenen. Men moet op een heel pragmatische manier streven naar het objectief van de 15.000 extra sociale woningen. Daarom wordt voorgesteld om de beleidsnota en ook toekomstige huisvestingsinitiatieven te laten vergezeld gaan van een cijfermatige onderbouwing. In het licht van bovenstaande berekening meent de spreker dat de genomen beslissing inzake de afschaffing van de TIL wellicht de goede was.

Mevrouw *Veerle Heeren* kan de berekening van de heer Vermeiren inzake de TIL wel volgen. Zij heeft in haar tussenkomst ook gesproken over een substantiële huisvestingspremie. De spreker merkt echter op dat de minister de vrijgekomen TIL-middelen wil heroriënteren naar de huursubsidies en niet naar renovatiepremies zoals in het voorbeeld van de heer Vermeiren.

De heer *Francis Vermeiren* ontkent dit. Hij verwijst naar de toelichting die de minister bij de begroting heeft gegeven.

De *minister* stelt dat het hier gaat om een semantische discussie. Hij herinnert aan zijn uitspraak dat er ongeveer 1,1 miljard frank extra beleidsruimte is voor de huisvestingssector. Door het afschaffen

van de TIL komt er nog eens 136 miljoen frank vrij. Samen maakt dat een bedrag van ongeveer 1, 225 miljoen frank. De vraag is dan waar de extra impulsen naartoe gaan. Er wordt een extra impuls gegeven voor de huursubsidies, voor de sociale huurprojecten en voor de renovaties. Hoewel dat niet als dusdanig uit de begroting is af te leiden, is het tevens de bedoeling om in overleg met het VWF de VWF-reserves te activeren om de aankoop van woningen te stimuleren. De minister stelt dat het niet de bedoeling is om de vrije beleidsruimte volledig naar een van deze instrumenten te laten gaan. Het gaat om een verdeling over de nieuwe initiatieven.

De minister heeft een berekening laten maken van de gemiddelde bedragen die werden uitgekeerd in het kader van de TIL. Voor de bouw van een woning gaat het om een bedrag van 50.000 frank op 3 jaar. Voor de renovatie gaat het om 80.000 frank op 3 jaar ; voor de openbare koop van een woning gaat het om 36.000 frank en voor de private aankoop van een woning over 47.000 frank op 3 jaar. Al deze gemiddelde bedragen liggen dus nog beduidend lager dan de 144.000 frank in de berekening van de heer Vermeiren. De minister besluit hieruit dat men het systeem van de TIL moet demystificeren. De opheffing van de TIL laat bovendien een bundeling van de middelen toe.

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* wenst terug te komen op de uitspraak van de minister dat er met de nieuwe beschikbare middelen meer doelgericht aan echte noden moet worden tegemoet gekomen. De spreker merkt op dat er daarvoor nu reeds een instrument bestaat, namelijk de wijkontwikkelingsplannen die in bepaalde achtergestelde buurten totstandkomen. Die plannen worden daarenboven gedragen door een lokale stuurgroep, waarin ook de bevolking zelf is vertegenwoordigd.

Mevrouw *Veerle Heeren* zou het betreuren indien men inzake de woonwinkels zou gaan naar een zoveelste decretale omkadering. De woonwinkels moeten bekeken worden in functie van het lokale woonbeleid en zouden een verankering in de gemeente moeten vinden. De woonwinkels worden wel vaak bevolkt door vrijwilligers, maar zij krijgen toch ook steun van de gemeentelijke overheid.

III. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemmingen²

Artikel 14 (programma 62.4) en artikel 17 worden bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen tegen 4.

Een amendement van de Vlaamse regering (nr. 32) strekt ertoe artikel 32 te wijzigen ten einde een materiële vergissing recht te zetten. Meer bepaald worden de bedragen voor de sector huurwoningen en de sector eigendomswoningen aangepast.

Het amendement nr. 32 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen. Het geamendeerde artikel 32 wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 42 en artikel 88, § 1, worden bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen tegen 4.

Een amendement van de Vlaamse regering (nr. 40) strekt ertoe artikel 99 te wijzigen. Het betreft hier een technische aanpassing ingevolge een opmerking van het Rekenhof.

Het amendement nr. 40 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen. Het aldus geamendeerde artikel 99 wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen.

In afdeling I – Begrotingskredieten wordt programma 62.4 bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

In Afdeling III – Diensten met Afzonderlijk Beheer wordt de begroting van de DAB Fonds voor de financiering van het urgentieplan voor de sociale huisvesting bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde aan de commissie toegevoegde gedeelte van het ontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000 (bevoegdheden minister Bert Anciaux – Huisvesting) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

De verslaggever,

Herman DE LOOR

De voorzitter,

Jan PENRIS

² De amendementen op de uitgavenbegroting zijn opgenomen in stuk 15 (1999-2000) – Nr.3 (amendementen nrs. 2 tot 48).